UNIVERSITETET I BERGEN

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet **Dato:** 07.03.2014
Styresak: 20/14 **Arkivsaksnr:** 2014/745-UNU
Møtedato: 25.03.2014

Meldinger 2013

Dokumenter i saken

- Forskningsmelding for Det humanistiske fakultet 2013
- Forskerutdanningsmelding for Det humanistiske fakultet 2013
- Utdanningsmelding for Det humanistiske fakultet 2013
- Meldinger fra grunnenhetene
- Oversendingsbrev til grunnenhetene fra fakultetet datert 20.01.14 og 22.01.14
- Mal for meldinger 2013

Om meldingene 2013

I brev av 12.12.13 fra universitetsdirektøren blir fakultetene bedt om å utarbeide forsknings-, forskerutdannings- og utdanningsmelding for 2013 med frist 01.04.14. Antallet punkter det skal rapporteres på, er redusert i forhold til tidligere år. Fakultetene skal ikke kommentere resultater for 2013 i meldingene, men kun besvare spørsmålene i vedlagte mal. Videre skal de tre meldingene til sammen ikke overstige 6 sider.

Som grunnlag for fakultetets meldinger ble grunnenhetene bedt om å utarbeide kortfattede meldinger (1-2 sider per melding) med utgangspunkt i universitetsdirektørens spørsmål. Tilbakemeldingsfristen var 01.03.14. Meldingene fra grunnenhetene er vedlagt.

Forskings- og forskerutdanningsmelding ble lagt fram for FFU i møte 12.03.14, mens utdanningsmeldingen ble sendt på sirkulasjon i Studiestyret.

FFU foreslo følgende endringer i meldingene:

Forskningmeldingen

Under punktet *Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger (pågående og planlagte),* siste setning i første avsnitt, endres «et stort handlingsrom» til «et større handlingsrom».

Forskerutdanningsmeldingen

Under punktet *Gjennomstrømming – vurdering og behov for tiltak for å forbedre denne,* andre setning i siste avsnitt, endres «praksisdelen av utdanningen» til «pliktarbeidet».

Forslaget fra FFU er ikke innarbeidet i forsknings- og forskerutdanningsmeldingen, mens kommentarer fra Studiestyret er inkorporert i utdanningsmeldingen.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret godkjenner forskningsmelding, forskerutdanningsmelding og utdanningsmelding for 2013 i samsvar med forslaget og de endringene som framkom i møtet. Dekanen får fullmakt til å sluttredigere meldingene i lys av styrediskusjonen.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Forskningsmelding 2013

Det humanistiske fakultet

Universitetet i Bergen

Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskningsmelding for 2012 og planer og prioriteringer for 2014

I 2013 ble *Senter for humanistiske rettsstudier* (CHLS) etablert. Forskningssenteret ble etablert med UiB-finansiering som oppfølging av toppskår i forrige SFF-runde.

Videreføring av deler av kompetansen fra SFF i middelalderforskning ble implementert med tre ph.d.-stipend- og to postdoktorstillinger øremerket to nye forskergrupper ved fakultetet. *Forskergruppen middelalderstudier - topografi og nettverk* ved AHKR og *forskergruppen for middelalderfilologi* ved LLE, ble startet opp i 2013. Innenfor fagområdet middelalderstudier skal det i 2014 arbeides med utvikling av et prosjekt om Magnus Lagabøtes landslov, bl.a. i samarbeid med Det juridiske fakultet.

Fakultetet fikk i 2013 ikke tildelt nye prosjekter i konkurransen om frie midler fra NFR eller «fellesløftmidler», men ett prosjekt fikk gjennomslag i Program for samisk forskning: «Negotiating History: Photography in Sámi Culture». Fakultetet vil i 2014 styrke oppmerksomheten omkring rutiner og kvalitetssikring av eksternfinansierte prosjektsøknader ved enhetene, bl.a. med informasjonsmøter, interne fagfellevurderinger underveis i prosessen og generelt forbedret administrativ støtte for søkerne.

Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunn og næringsliv lokalt, nasjonalt og internasjonalt

Fagmiljøene ved Det humanistiske fakultet har en lang tradisjon for samarbeid med andre forskningsinstitusjoner både nasjonalt og internasjonalt. I meldingene fra grunnenhetene fremgår hvordan samarbeidet blir videreført og styrket, og hvordan det arbeides med å opprette nye og styrke eksisterende samarbeidskanaler.

Griegakademiet ved *senter for musikkterapiforsking (GAMUT)* utarbeidet en skisse til SFI-søknad høsten 2013. Tilbakemeldingen fra forskningsrådet viste en tydelig prioritering av næringslivsrelevant forskning i vurderingen av SFI-søknader på bekostning av innovasjon i offentlig sektor. GAMUT vil i 2014 søke annen finansiering for å utvikle et vestnorsk nettverk og klynge for musikkterapiforsking og praksisutvikling i samarbeid med bl.a. UNI Helse og Helse Bergen. I juni 2013 publiserte Helsedirektoratet nye nasjonale retningslinjer for behandling av mennesker med psykoselidelser. Musikkterapi gis her en sterk anbefaling, i stor grad basert på forskning gjennomført ved GAMUT.

Arbeid for å styrke forskningsledelse, organisering og strategisk planlegging

Fakultetet har i samarbeid med SV i 2013 gjennomført et felles opplæringsprogram for yngre forskningsledere. Mål for programmet var å øke kompetanse innen utvikling og gjennomføring av forskningsprosjekter med vekt på ekstern finansiering, prosjektstyring, ledelse av forskningsgrupper/team, og på feltet kommunikasjon og formidling av forskningsresultater. Forskningslederprogrammet ga også forskerne mulighet å bygge nettverk på tvers av fagmiljøer ved de to fakultetene. Fakultet vurderer å tilby tilsvarende opplæring i 2015.

Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger (pågående og planlagte)

Det gjeldende forskingsstrategiske prinsipp ved HF er at satsinger skal springe ut av kompetansen i fagmiljøene. Fakultetet er tilbakeholdent med strategiske satsinger definert ovenfra og som ikke er forankret i eksisterende spisskompetanse i fagmiljøene, eller i miljøer med potensial for utvikling. Fakultetet har implementert en budsjettmodell som innebærer at resultatmidlene til forskning er fordelt videre til grunnenhetene. Grunnenhetene har dermed et stort handlingsrom til å følge opp og støtte satsinger, prosjekt og søknader lokalt. Fakultetets faste stipendiathjemler er fordelt til grunnenhetene, og gir grunnenhetene stor frihet og ansvar i forhold til planlegging av til forskningsaktivitet.

Alle enhetene er i ulik grad preget av flerfaglig og tverrfaglig aktivitet enten som pådrivere eller deltakere. Ved FOF er det eksempelvis den strategiske satsingen i politisk filosofi og sinnsfilosofi som i 2014 skal videreutvikles som tverrfaglige forskningsprosjekter knyttet til miljøfilosofi på den ene siden og forholdet mellom filosofisk forskning og nevrovitenskap på den andre siden. FOF vil i tilknytning til satsingen videreutvikle samarbeidet med det juridiske og medisinsk-odontologiske fakultet samt Høgskolen in Bergen.

IF deltar i det tverrfakultære og flerfaglige forskningsprosjektet *Linguistic representations of climate change discourse and their individual and collective interpretations* (LINGCLIM) som startet i 2013 og har flere tverrfaglige forskergrupper, i likhet med de øvrige enhetene ved fakultetet.

Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå II

Andel av nivå 2 publikasjonspoeng ved fakultetet var i 2012 på 25 % som er litt over gjennomsnittet sammenliknet med tilsvarende fakultet ved de øvrige breddeuniversitetene. Statistikken (Aksnes & Mikki rapporten 2013) viser også at det er store årlige variasjoner i andel publikasjonspoeng på nivå 2 ved mange av enhetene. DBH-tall for 2013 er ennå ikke klare, men foreløpige data fra Cristin antyder en betydelig vekst i publikasjonspoeng for fakultetet fra året før. Grunnenhetene vektlegger publisering i poenggivende kanaler som kriterium for tildeling av *småforskmidler*, publiseringsstøtte og undervisningsfrie semester. Utover dette tar instituttledelsene publisering systematisk opp i medarbeidersamtaler.

Arbeid for mobilisering og økt deltakelse i Horizon 2020 og annen eksternfinansiert virksomhet

Fakultet satser på å øke EU-finansiert aktivitet og flere miljøer er i gang med å identifisere prosjektmuligheter innenfor Horizon 2020. Fagmiljø med fokus på kritisk refleksjon over forholdet mellom vitenskap og samfunn ved *SVT*, Wittgensteinsarkivet ved FOF, Senter for humanistiske rettsstudier og fagmiljøet knyttet til *digital kultur* og elektronisk litteratur ved LLE og forskergruppen *Europas grenser* ved IF er særlig aktive her. Flere ansatte og forskergrupper arbeider med søknader til Forskningsrådet.

Oppfølging av fagevalueringer fra 2013

Det ble ikke gjennomført fagevalueringer ved fakultetet i 2013.

Forskerutdanningsmelding 2013

Det humanistiske fakultet

Universitetet i Bergen

Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskerutdanningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014

Fakultetet hadde en ambisjon om 25 doktorgrader i 2013. Det ble avlagt 32 doktorgrader, så målet ble nådd med god margin. Tiden mellom innlevering av avhandling og disputas er fremdeles mange tilfeller for lang. Fakultetet vil ha fokus på dette også i 2014 og fortsette dialogen med grunnenhetene.

Fakultetet har 65 faste universitetsstipendiathjemler og en rekke midlertidige hjemler. Fakultetet ønsker å gi rom for forskerutdanning og rekruttering til alle av fakultetets fagområder. Dette sikres gjennom åpen utlysing av stipendiatstillinger og gjennom utlysing i tilknytning til forskningsprosjekt. Dette er en langsiktig prioritering som vil bli fulgt opp i årene framover.

Siden 2012 har grunnenhetene fått et større ansvar for forskerutdanningen enn de tidligere hadde. I egenskap av øverste faglig leder har institutt-/senterleder det overordnede faglige ansvaret for ph.d.-kandidatene knyttet til egen enhet. Instituttenes forskningskoordinatorer spiller også en viktig rolle i oppfølgingen av den enkelte kandidat fra instituttledelsen, blant annet i gjennomføringen av midtveisevalueringen. Veilederfunksjonen står fremdeles sentralt i forskerutdanningen, men samtidig skal kravet i universitetets handlingsplan for forskerutdanning om at alle kandidater skal knyttes til gode fagmiljøer, oppfylles på en bedre og mer gjennomført måte enn tidligere. Fakultetet legger stor vekt på forskergruppene som miljø og fora for forskerutdanning. I 2014 vil fakultetet fortsatt prioritere arbeidet med å sørge for at kandidatene får et godt utdanningstilbud og god tilhørighet i en forskergruppe eller i en av de etablerte forskerskolene fakultetet deltar i, der disse er relevante. Det er også viktig at ph.d.-kandidatene får anledning til å knytte internasjonale nettverk i løpet av utdanningen.

Fakultetet har fortsatt arbeidet med rutiner og retningslinjer knyttet til forskerutdanningen og vil videreføre det i 2014 i tilknytning til oppfølging av administrativ bemanningsplan ved Det humanistiske fakultet.

Fakultetet samarbeider med ph.d.-kandidatutvalget STIP-HF om en rekke saker, blant annet om opplegg for og gjennomføring av en startdag for nye ph.d.-kandidater.

Forholdet mellom forskerutdanning og forskningssatsinger ved fakultetet - vurdering

Ved Det humanistiske fakultet er individuelle prosjekt fremdeles vanligst. Vi ser imidlertid at det er blitt vanligere med prosjekt som er tettere integrert i større forskningsprosjekter, særlig knyttet til eksternfinansierte prosjekter. Stipendiatrekrutteringen er god, og de prosjektene som blir finansiert, har gjennomgående svært høy kvalitet på grunn av stor konkurranse.

Tidligere var det fakultetet som lyste ut både stipendiat- og postdoktorstillinger knyttet til eksternfinansierte prosjekt og egenfinansierte stillinger. Fra og med 2010 er de ledige stipendiathjemlene fordelt til grunnenhetene, som lyser ut ledige stillinger ut fra egne prioriteringer og behov. Det er da opp til grunnenhetene i hvilken grad de ønsker å ta hensyn til konkrete forskningssatsinger innen egne fagmiljøer.

Innenfor musikkdisiplinene legges det vekt på å bruke *Grieg Research School in Interdisciplinary Music Studies* som et hovedredskap i arbeidet med å bygge bro mellom forskerutdanning og forskningssatsinger. Griegakademiet – Institutt for musikk har også flere kandidater knyttet til Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Spesielt for

programmet er at kunstutøvelsen skal stå i sentrum for stipendiatenes prosjekter. Programmet administreres av Kunst- og designhøgskolen i Bergen og er en likeverdig parallell til forskerutdanningen.

Gjennomstrømming – vurdering og behov for tiltak for å forbedre denne

Gjennomstrømningstiden for stipendiater med arbeidsplass i fagmiljøene nærmer seg nå normert tid korrigert for permisjoner/sykefravær. Mye tyder på at det er sammenheng mellom tett oppfølging og gjennomføringsgrad, og grunnenhetene har fokus på dette.

I 2013 ble det avlagt to dr.philos.-grader og 30 ph.d.-grader ved Det humanistiske fakultet. Tallene viser at 10 ph.d.-kandidater leverte på normert tid eller tidligere, mens 12 leverte innen 6 måneder etter normert tid. Bare tre kandidater hadde en nettotid på mer enn 4 år.

Tiltak for å bedre gjennomstrømmingen og gjennomføringen må generelt settes inn på et tidlig stadium i forskerutdanningsløpet. Miljøene er også påpasselige med å legge opp praksisdelen av utdanningen slik at den ikke hemmer progresjonen. Det ser ut til at det er individuelle forhold som styrer gjennomstrømmingen. Generelle tiltak er derfor ikke vurdert.

Underkjenninger – vurdering og behov for tiltak

Fakultetet hadde seks underkjenninger i 2013, hvorav én dr.philos. Fakultetets fremste tiltak for å forebygge underkjenninger og frafall er tett oppfølging og god integrasjon i forskningsmiljøer. Fakultetet imøteser ellers en varslet revisjon av dr.philos.-reglementet.

Veilederopplæring – vurdering av situasjon, effekter og behov

Flere grunnenheter har egne møtepunkter for alle veiledere knyttet til forskerutdanningen der hensikten er å utveksle erfaringer og diskutere hvordan denne type veiledning kan videreutvikles, samt å øke bevisstheten om veilederrollen. Erfaringene så langt er positive og har avdekket et behov for å kunne drøfte slike spørsmål på en åpen måte. Ellers deltar veiledere på opplegg i regi av Program for universitetspedagogikk.

Kvalitetssikring av forskerutdanning – vurdering av situasjon og behov

Ansvaret for opplæringsdelen og for den lokale kvalitetsutviklingen av forskerutdanningen er nå lagt til grunnenhetene. Dette omfatter blant annet oppfølging av det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Kvalitetssikringsarbeidet for forskerutdanningen er i henhold til UiBs *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia* (Revidert utgave mai 2013).

Utdanningsmelding 2013

Det humanistiske fakultet
Universitetet i Bergen

Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014

I 2013 har fakultetet hatt særlig fokus på *kvalitetssikringen* av våre utdannelser. Dette arbeidet har vært viktig i forbindelse med NOKUTs pågående tilsyn av 6 masterprogrammer ved fakultetet, og evalueringen som er gjort av universitetets kvalitetssikringssystem. Fakultetet har hatt god dialog med de relevante fagmiljøene og Studieadministrativ avdeling, og resultatene av tilsynet vil være et viktig ledd i det videre arbeid for at kvalitetssikring skal være en integrert del av fakultetets virksomhet.

De første studentene ble tatt opp til det nye *Bachelorprogram i kinesisk i 2013*. Programmet har hatt gode søkertall, og fakultetet har prioritert nye fullfinansierte studieplasser for programmet. Dette vil gi et godt grunnlag for å sikre et stabilt fagmiljø, og vil på sikt gjøre det mulig å gå over fra opptak annethvert år til årlig opptak.

Fakultetet har arbeidet med mulighet for å utvide porteføljen av *praksisemner*. Siden 2005 har PRAKTINF vært et emne som har gitt mange studenter verdifulle praksisperioder i lokale bedrifter. I 2013 har AHKR etablert et nytt praksisemne for studenter ved instituttet. Det er allikevel viktig å understreke at en videre satsing på praksisemner vil kreve videre diskusjoner om hvordan slike emner kan finansieres, da dagens finansieringskategori ikke dekker de administrative og faglige kostnadene som slike emner medfører.

Prioriteringer for 2014

I 2014 vil fakultetet ha et fokus på *frafall*, særlig tilknyttet bachelorprogrammene. Ved opptaket i 2013 fylte fakultetet opptaksrammen, etter noen år med en nedgang i opptakstallene. Svikten i studenttallene og frafallet i studiene har ført til en reduksjon i resultatinntektene. Vi vil arbeide sammen med instituttene for å identifisere tiltak som kan redusere frafallet i programmene. Målsettingen er å sikre at studentene fullfører programmene de har begynt på, og håpet er at dette på sikt vil styrke grunnlaget for rekrutteringen til masterprogrammene.

Fakultetet vil også prioritere arbeidet med videreutviklingen av infrastrukturen tilknyttet *etter- og videreutdanning*. Gode rutiner innen studieadministrasjon, økonomi og personal vil gi instituttene et godt grunnlag for å utvikle nye emner som kan synliggjøre fakultetets kompetanse i samfunnet.

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap har meldt et ønske om å opprette *historie* og *religionsvitenskap som fag 1 i den integrerte lektorutdanningen*. Videre ønsker Institutt for fremmedspråk å opprette *spansk* som fag 1. Innføringen av disse fagene i lektorprogrammet forutsetter en økning i fullfinansierte studieplasser på til sammen 40 studieplasser. Fakultetet vil prioritere arbeidet for nye studieplasser slik at programmene kan settes i gang i 2016.

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak fakultetet har hatt særlig oppmerksomhet om i 2013

Fakultetets etter- og videreutdanningstilbud, *PRISME*, var UiBs kandidat til den nasjonale studiekvalitetsprisen som er tildelt av NOKUT. Nomineringen var en anerkjennelse av et lite fagmiljø,

og en påminnelse om at etter- og videreutdanning kan oppfylle viktige samfunnsoppdrag med høy kvalitet.

Et av de viktigste bidragene til læringsmiljøet ved HF har vært aktiviteten til fakultetets studentutvalg, *HSU*. Etter noen år med lite aktivitet har HSU utviklet seg til å være en robust og fremtidsrettet organisasjon. Studentene er aktive i studentdemokratiet på alle nivå, i studentpuben *Ad fontes*, Humanistenes arbeidslivsutvalg, fadderstyret, HF-revyen og et økende antall underutvalg som bidrar til å bedre læringsmiljøet for alle studenter.

Gjennom flere år har fakultetet hatt fokus på å gi plass til *fagemner i første semester*. Fakultetets krav om 30 studiepoeng førstesemesteremner førte til at nye studenter ikke begynte med fagemner før i sitt andre semester. Endringer i fakultetets utfyllende regler, sammen med omfattende diskusjoner med fagmiljøene og i Studiestyret har nå gitt programstyrene mulighet til å innføre fagemner i første semester. Fakultetet håper at endringene vil bidra til å redusere frafallet i førstesemesteret.

I 2013 vedtok fakultetet å opprette et *arbeidslivspanel*, som er sammensatt av representanter fra næringslivet, instituttene, studentrepresentanter og Karrieresenteret. Arbeidet i panelet er kommet i gang i 2014, og fakultetet håper at det vil bidra både til bedre dialog med næringslivet og til å synliggjøre arbeidslivsrelevansen til en humanistisk utdannelse.

Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2013

I de siste årene har fakultetet hatt et skarpt fokus på innføringen av *kvalifikasjonsrammeverket*. Det har vært gode og konstruktive diskusjoner med fagmiljøene i denne prosessen. Tilbakemeldingen fra mastertilsynet som var satt i gang av NOKUT i 2013 vil ha stor overføringsverdi til de andre programmene, og vil føre til konkrete tiltak for å forbedre fakultetets studieprogrammer. Studiestyret vil spille en aktiv rolle i oppfølgingen. Målsettingen er at kvalitetssikringen av studietilbudet vil videreutvikles som en integrert del av fakultetets bevissthet, og at det er et godt samspill mellom de vitenskapelige ansatte og fagmiljøene og den administrative staben som skal støtte opp under dette arbeidet.

Fakultetet ønsker også å understreke behovet for forbedringer i det fysiske læringsmiljøet tilknyttet *Griegakademiet*. Forbedringer på dette området er et pågående arbeid, men det er viktig at studentene sikres gode lokaler som kan bidra til et godt grunnlag for videreutviklingen av instituttets virksomhet.

Planer for opprettinger/nedlegginger av studieprogram og fordeling av studieplasser for 2015

Det humanistiske fakultet melder inn følgende opprettelser:

- Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur
- Bachelorprogram i nørrønn filologi
- Bachelorprogram i norsk som andrespråk

Opprettelsen av de tre programmene er kun en teknisk justering av studietilbudet, da dagens bachelorprogram i nordisk har disse tre spesialiseringsmulighetene. Oppdelingen vil både bidra til økt

synlighet for norrønn filologi og norsk som andrespråk og forenkle den administrative håndteringen av studieplanen. Opprettelsen innebærer ingen økning i ressursbehovet.

Følgende program skal legges ned:

- Bachelorprogram i språk og interkulturell kommunikasjon (samarbeid med NHH)
- Bachelorprogram i kjønnsstudier[1].
- AHKR har deltatt i det nordiske fellesprogrammet *Religious Roots of Europe* (MA), og har meldt at instituttet nå ønsker å trekke seg fra samarbeidet. Dette må først meldes inn til de involverte universitetene, og fakultetet vil følge opp saken med SA tidlig i høstsemesteret.

Fakultetets fordeling av studieplasser for 2015/2016 er vedlagt.

Aktivitet i etter- og videreutdanning. Status i 2013 og planer for 2014.

Reorganiseringen av etter- og videreutdanningen ved UiB har vært en stor utfordring for HF, som er det fakultetet som har den største emneporteføljen innen EVU. Det har tatt tid å etablere nye rutiner for fakultetets håndtering og organisering av emnene. Med bakgrunn i dette arbeidet har vi ikke prioritert opprettelsen av nye emner, men har heller valgt å sikre gode vilkår for eksisterende tilbud. Det ventes at fakultetets infrastruktur vil være på plass i begynnelsen av 2014, og at det vil være mulig å opprette nye tilbud fra høsten 2014.

[1] I samråd med fagmiljøet vil fakultetet arbeide for å innføre emnepakker for emner i kjønnsstudier som en erstatning for bachelorprogrammet. Dette arbeidet vil pågå utover vårsemesteret, og fakultetet vil bekrefte resultatene av dette arbeidet i forkant av Utdanningsutvalgets behandling av saken.

FORSKNINGSMELDING 2013
INSTITUTT FOR AHKR

Vi viser til fakultetets brev av 20. januar om utarbeidelse av forskningsmelding for 2013.

Prioriteringer og planer

Instituttet ønsker å fremme forskning av høy kvalitet på alle de fagområder som blir dekket av instituttets fire fag, og legger vekt på å utvikle forskningen på grunnlag av de faglige interesser og initiativer som blir tatt av instituttets tilsatte. Vår hovedprioritering er dermed å sikre forskningstiden til de ansatte, og å legge til rette for å støtte deres forskningsinitiativer.

Instituttet har etablert flere tiltak for å stimulere til utvikling av forskningsprosjekter og publisering, som forskningsmidler og publiseringsstøtte, noe både enkeltforskere og forskergrupper kan søke på. Dessuten utløser produksjon av publikasjonspoeng individuelle belønningsmidler.

Et særlig viktig tiltak for å styrke forskningen er de sju flerfaglige forskergruppene (som fra 2013 også inkluderer "Forskargruppe for mellomalderstudiar – topografiar og nettverk" som videreføre deler av forskningen ved Senter for Middelalderstudier). Disse har nå i stor grad funnet sin form, og fungerer i hovedsak godt. Gruppene fungerer som faglige møteplasser der forskerne får tilbakemeldinger på sine vitenskapelige arbeider, og danner et forskningsmiljø for ph.d.-kandidatene. Mye av instituttets forskning blir også foretatt av individuelle forskere utenfor forskergruppene som er knyttet til nasjonale og internasjonale nettverk og prosjekter.

Instituttet legger vekt på sammenheng og helhet mellom forskning, forskerutdanning og formidling. Mange av instituttets ansatte er ettertraktede formidlere. Både i 2011 (Alver) og 2012 (Endsjø) ble HF sin formidlingspris tildelt forskere ved AHKR. Instituttet har også i samarbeid med Bergens Tidende tatt initiativ til en profilert foredragsserie på Litteraturhuset i 2014.

Tverr- og flerfaglige satsninger

Forskergruppene er i seg selv flerfaglige mellom instituttets fire fag. Flere grupper inkluderer også forskere fra andre fakultet og forskningsinstitusjoner. Både forskergruppene og individuelle forskere har slik etablert tverr- og flerfaglige forskningsprosjekter, så vel eksternt som internt finansierte. Instituttets forskningsstøtte er dermed innrettet slik at den skal bidra til tverr- og flerfaglige satsinger.

Publisering

Instituttet har siden starten i 2007 vært blant enhetene med flest publikasjonspoeng ved UiB. Enkelte fag (religionsvitenskap) har hatt eksepsjonelt høye tall. Instituttet ligger godt over gjennomsnittlig nivå for tildeling etter "Fagerbergmodellen". Andel publikasjoner på nivå 2 har også vært bra. DBH-tall for 2013 er ikke klare pr. dags dato. Foreløpige tall tyder på at antallet kandidater til rapportering er på vanlig nivå, og bedre enn i 2012. Det er imidlertid variasjon mellom fagene, og forskergruppene og tildeling av forskningsmidler/publiseringsstøtte skal innrettes slik at ytterligere publisering stimuleres.

Eksternfinansiert virksomhet og samarbeid med samfunns- og næringsliv

Volum for eksternfinansiert virksomhet (BOA) har økt siden oppstart i 2007. I 2012/13 har

budsjettvolumet ligget på rundt 20 millioner kroner, og det forventes et tilsvarende volum i 2014. To nye prosjekter startet i 2013, begge finansiert av NFR gjennom Samkul: Forskningsprosjektet *Networks in the Roman Near East* (Seland) og postdoktorprosjektet *Mediaeval Immigration* (Hamre). Et stort prosjekt for digitalisering av Sudans fjernsynsarkiv(Anders Bjørkelo) er startet opp i 2012/2013. Prosjektet finansieres av Utenriksdepartementet.

Instituttet har etablert rutiner for søking om eksternfinansierte prosjekter der det gjennomføres informasjonsmøter om de viktigste programmene og tilbys /fagfellevurdering og administrativ støtte for søkerne. Det ble sendt i alt 10 søknader fra instituttet til FRIHUMSAM og SAMKUL i 2013. I forhold til HORIZON 2020 vil instituttet, i samarbeid med Humanistisk fakultet og Forskningsadministrativ avdeling, følge opp potensielle søkere.
Norges forskningsråd har vært den viktigste eksterne bidragsyteren for AHKR, men instituttet mottar også betydelige bidrag fra andre kilder. ERC (European Research Council)-prosjektet TRACSYMBOLS (Henshilwood, samt d'Errico) vil pågå til 2015. Dette prosjektet har et stort internasjonalt nettverk og har fått svært mye internasjonal oppmerksomhet. Andre eksternfinansierte kilder er i hovedsak offentlige og halvoffentlige organer. Bidrag fra private institusjoner er det mindre av, men i ett av prosjektene ved AHKR, Norges fiskeri- og kysthistorie, er det et betydelig innslag av private finansieringskilder.

Fagevalueringer

Instituttet hadde ingen fagevalueringer i 2013. Siste fagevaluering var i 2008, av historie.

Administrasjon

Instituttet fikk fra 1.1.2013 tilsatt forskerutdanningskonsulent i nyopprettet stilling. Forskerutdanningsadministrasjonen ble således styrket, samtidig som forskningsrådgiveren fikk frigjort ressurser til styrket forskningsadministrasjon.

FORSKNINGSMELDING for 2013

Institutt for Fremmedspråk

1)Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014

Tverrfaglig samarbeid og internasjonalisering: Med sine 9 moderne fremmedspråk og 4 disipliner har IF et faglig mangfold som innbyr til forskningssamarbeid på tvers av språk- og faggrensene. De fleste av instituttets vitenskapelig ansatte har en tilknytning til en forskergruppe, et forskningsnettverk eller et prosjekt.
Forskningen på instituttet er svært internasjonal, mange av forskerne ved IF publiserer på flere språk og har et stort internasjonalt nettverk.
Tverrfagligheten og den internasjonale dimensjonen ved instituttets forskning representerer en styrke IF fortsatt ønsker å utvikle og synliggjøre sterkere.
Eksternfinansierte prosjekt: IF har p.t. 6 eksternt finansierte forskningsprosjekt, men har potensial for flere som vi vil stimulere til (se pkt.6).

2) Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunns-, og næringsliv – lokalt, nasjonalt og internasjonalt

Forskningen på et institutt for fremmedspråk er og må i sitt vesen være tematisk internasjonalt innrettet og foregår normalt innenfor nasjonale og internasjonale nettverk, som vanskelig lar seg rangere og prioritere i forhold til hverandre.

3) Arbeid for å styrke forskningsledelse, organisering og strategisk

Instituttet har foreløpig ikke fått på plass en organisert forskningsledelse men håper innenfor rammen av den administrative bemanningsplanen å få ansatt en forskningskonsulent med særlig ansvar på området.

4) Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsninger (pågående og planlagte)

Forskningen ved IF er, som nevnt ovenfor, kjennetegnet av en utstrakt tverr- og flerfaglighet. Instituttet huser flere tverrfaglige og flerfaglige forskningsprosjekt og/eller forskergrupper: et eksempel på det første er LINGCLIM-prosjektet (ledet av Kjersti Fløttum); to eksempler på det andre er forskerguppene *Literature and Science* og *The Borders of Europe.* Potensielt nye prosjekter innenfor Horizon2020 vil bidra til en økning i antall slike prosjekter (se pkt. 6).

5) Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå II

IF legger vekt på publisering i poenggivende kanaler. Dette er også blant kriteriene for å få tildelt forskningsmidler og undervisningsfrie semester. Utover dette tar instituttleder publisering opp i medarbeidersamtaler og vi har årlige intensive informasjonskampanjer per mail i forkant av fristen for registrering i Cristin.

6) Kort omtale av arbeid for mobilisering og økt deltakelse i Horizon2020 og annen eksternt finansiert virksomhet

Informasjon om aktuelle program og finansieringskilder er blitt og blir adekvat formidlet både gjennom e-poster til de aktuelle forskerne og forskergruppene og gjennom direkte kontakt med individuelle forskere med presumptivt gode prosjekt. Signaler så langt tilsier at IF har flere potensielle søkere til Horizon2020.

7) **Oppfølging av fagevalueringer fra 2013**
Det har ikke vært noen fagevalueringer ved instituttet i 2013

Sissel Lægreid
Forskningskoordinator

Forskning LLE – rapport for 2013

Vedtatt av instituttrådet 27.02.2014

- *Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskingsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014*: I 2013 ble det etablert et forskningssenter ved LLE, Senter for humanistiske rettsstudier (CHLS), med Arild Linneberg som leder. Prosjektet «Fra håndskriftsfragmenter til bokhistorie», finansiert av UiB og Bergen forskningstiftelse, startet også opp i 2013, med Åslaug Ommundsen som prosjektleder.

- *Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunns- og næringsliv – lokalt, nasjonalt og intensjonalt*: Gjennom prosjektet «Ludvig Holbergs skrifter» samarbeider LLE med Det Danske Sprog og Litteraturselskap og Københavns Universitet om en full digitalisering av hele Holbergs forfatterskap. Det NFR-støttede prosjektet «Contextual Aspects of Text Organization» er et samarbeid mellom LLE og Universitetet i Stavanger. Innenfor norrøn filologi er det etablert et mangeårig samarbeid mellom LLE og Universitetet i Oslo om «Medieval Norwegian Text Archive» (Menota). Innenfor dette fagområdet arbeides det også med utvikling av et prosjekt om Magnus Lagabøtes landslov, bl.a. i samarbeid med Juridisk fakultet. Forskergruppen LaMoRe har flere forskningsprosjekter innen språkmodellering med lokal, nasjonal og internasjonal finansiering, blant annet Iness, DASISH og infrastrukturprosjektet Clarino. Elektronisk litteratur har etablert et samarbeid med Bergen offentlige bibliotek i grenselandet mellom forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid. Sigrid Lien har fått støtte fra NFR til prosjektet «Negotiating History: Photography in Sámi Culture», som vil være et samarbeid med fagfeltene museologi og sosialantropolgi. Høsten 2013 ble LLE også deltaker i prosjektet LIA – "Linguistic Infrastructure made Accessible", ledet og initiert fra Universitetet i Oslo.

- *Tverrfaglig og flerfaglige initiativ og satsinger (pågående og planlagte):* Flere av instituttets pågående forskningsprosjekter har et tverrfaglig perspektiv, jf. ovenfor.

- *Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå 2:* Instituttet gir økonomisk støtte til publisering, og til oversettelse

- *Oppfølging av fagevalueringer*: Det ble ikke gjennomført fagevalueringer ved LLE i 2013, utover NOKUTs gjennomgang av kunsthistorie og teatervitenskap.

20.02.2014

Forskningsmelding, FoF – 2013

Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014

Se nedenfor.

Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunns- og næringsliv – lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Ansatte ved FoF er med i omfattende forskningssamarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Dette gjelder nordiske land, sentrale europeiske land som Frankrike, Tyskland, Storbritannia, Italia, og Polen og land som USA, Australia, Kina og Japan. Vårt fenomenologimiljø planlegger samarbeid med Brasil.

Arbeid for å styre forskningsledelse, organisering og strategisk planlegging

Ingen spesielle tiltak.

Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger

Innenfor to av våre strategiske satsinger, i politisk filosofi og sinnsfilosofi, er det i gang planer om utvikling av tverrfaglige forskningsprosjekter knyttet til miljøfilosofi på den ene siden og forholdet mellom filosofisk forskning og nevrovitenskap på den andre siden. Vi har samarbeid med Juridisk fakultet og ønsker å styrke dette samarbeidet. Vi har også aktivt samarbeid med det medisinske fakultet og med Høyskolen in Bergen.

Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå II

Som et resultat av fagevalueringen har vi laget en strategisk plan for å øke nivået på forskningen ved instituttet, som vil resultere i en høyere andel av publisering i gode internasjonale tidsskrifter. Vi vil bruke de strategiske midler fra NFR på å styrke to områder i samarbeid med Trondheim og Tromsø, og ett område i samarbeid med Oslo:

- Sinnsfilosofi, samarbeid med Trondheim
- Etikk og politisk filosofi, samarbeid med Tromsø og Trondheim
- Idéhistorie, samarbeid med Oslo

Kort omtale av arbeid for mobilisering og økt deltakelse i Horizon2020 og annen ekstern finansiert virksomhet

Vi vil opprettholde vår satsing som gjennomføres i regi av Wittgensteinarkivet, der vil har en vellykket EU finansiert aktivitet. Videre planlegges et eller flere større prosjekter i politisk filosofi/rettsfilosofi, også knyttet til internasjonal rett og internasjonal rettferdighet

UNIVERSITETET I BERGEN

Griegakademiet – Institutt for musikk

Griegakademiet

Forskningsmelding 2013 Griegakademiet – Institutt for musikk (GA)

Generelt: Ved GA er det FoU-aktivitet innen musikkvitenskap, musikkpedagogikk og musikkterapi og kunstnerisk utviklingsarbeid (KU). GA er aktiv i Nasjonalt råd for KU, Norsk Musikkarv og Program for KU. Det samarbeides nært med Senter for Griegforskning, Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB), samt med mange institusjoner i Bergen innen utøvende kunst samt med skole-, kirke-, helse- og omsorgssektoren.

Musikkterapimiljøet ved GA har en samarbeidsavtale med Uni Helse og deltar i et internasjonalt konsortium med 9 universiteter.

GAs 5 forskergrupper:

***GAMUT** – Griegakademiets senter for musikkterapiforsking*
For GAMUT har 2013 vært et godt år, både i forhold til ekstern finansiering og publisering. Flere viktige artikler etter mangeårige forskingsprosjekt ble publisert, bl.a. to RCT'er (randomisert kontrollert studie).
I juni 2013 publiserte Helsedirektoratet nye nasjonale retningslinjer for behandling av mennesker med psykoselidelser. Musikkterapi gis her en sterk anbefaling, i stor grad basert på forsking gjennomført ved GAMUT. Retningslinjene skaper behov for nye musikkterapistillinger innen psykisk helsevern og det vil være naturlig at GAMUT følger opp og søker finansiering av relevant implementeringsforsking.
Høsten 2013 valgte fagmiljøet å arbeide med en SFI-søknad med fokus på innovasjon i offentlig sektor. Etter at tilbakemelding i første runde viste at NFR ønsker et klart næringslivsfokus for SFI-søknader, valgte GAMUT å lete etter alternative måter for finansiering av et vestnorsk nettverk for musikkterapiforsking og praksisutvikling. Dette arbeidet vil fortsette i 2014, med arbeidstittel POLYFON.

***HIP-GA** (Historically Informed Performance)*HIP – GA vil gjennom utøving, refleksjon og forskning bidra til videreutvikling av tidligmusikk som felt. HIP – GA har internasjonal orientering og aktivitet, formidlet gjennom konserter, seminarer og innspillinger. Aktiviteten i 2013 har vært omfattende og større enn i 2012. Hovedaktiviteter: CD-innspillinger med Currentes og Bergen Barokk. Seminar under Bergen Middelaldermusikkdager. Konserter under Holbergdagene 2013. Hammerklaver-seminar april 2013. Flere faglige reiser, blant annet til Leipziger Improvisationsfestival.

***GAFONOM** – Griegakademiets forskergruppe for norsk musikk*Gruppen ønsker å fremme, formidle og løfte frem norsk musikk i form av forskning og KU-arbeid. Prosjekter knyttet til Agathe Backer-Grøndahl, Signe Lund, Knut Vaage, Fartein Valen, Klaus Egge og Kenneth Sivertsen har resultert i konsertvirksomhet (inkl. en urframføring) og foredrag i Norge og utlandet, samt CD-utgivelser. Videreutvikling av Griegakademiets digitale lydarkiv (Gadimus). Internt seminar: «Prosjekter og søknader, resultater og forskingsdokumentasjon». Deltakelse i Norsk musikkarv. Oppstart av innspillingsprosjekt med kammermusikk av Kjetil Hvoslef.

***GAIMPRO** - Griegakademiets forskergruppe for jazz og improvisasjon*
Gruppen ble etablert i januar 2013 og fikk tildelt midler gjennom ordningen for små driftsmidler. Aktiviteten har i 2013 vært knyttet til CD-innspilling i desember 2013. Denne involverte tre av gruppens medlemmer, to som utøvere og en som produsent. I tillegg jobber gruppens leder med eget doktorgradsprosjekt knyttet til jazzpedagogikk.

Forskergruppe for komposisjon
Medlemmene har presentert seg ved mange konferanser og konserter. Sentrale temaer for seminarer, diskusjon, prosjekter: Musikkteknologi og programmering. Nye komposisjonsmodeller, åpen form, installasjon, spatialisering m.m. Forholdet tekst og musikk i instrumental- og vokal-komposisjoner. Musikalsk iscenesettelse - opera, instrumentalteater, hybride former.
Samarbeid mellom KHIB, GA, KHIO og BEK om prosjektet *Re:place,* finansiert via Programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Todagers seminar i mai ved GA over lydrelaterte temaer m/inviterte foredragsholdere. Todagers seminar ved KHIO/Atelier Nord omkring bilde/visualisering m/inviterte foredragsholdere. Produksjon og realiseringer av de kunstneriske bidragene for de medvirkende i re:place på kinokino i Sandnes, september-november 2013. Seminar og paneldebatt på Kinokino i sept. -13.
Innlegg og deltakelse på SOAC - Sounds of a Cage, workshop/seminar i Stavanger januar 2013.Sensous Knowledge-konferansen, KHIB/KODE, Bergen. Internseminar over moderne klaverrepertoar i desember 2013.

Ekstern finansiering av forskning og KU: Musikkterapimiljøet har en betydelig eksternfinansiert prosjektportefølje. Flere av disse er administrert av Uni. KU-prosjekter mottar betydelig økonomisk støtte til innspillinger og konserter utenfor UH-sektoren. Det nasjonale KU-programmet har etablert en finansieringsordning på linje med NFR og situasjonen vil derfor kunne endre seg.

Stillinger: Behovet for FoU-ressurser innen klassiske orkesterinstrumenter har vært utredet. GA er per dags dato tildelt 3 stipendiatstillinger innenfor HFs rammer. I tillegg kommer en øremerket stipendiatstilling for KU. En stipendiat har vært tilknyttet Senter for Griegforskning i 2013. Disse stillingene i kombinasjon med senterets vitenskapelige stillinger forventes å få gunstig effekt på oppbyggingen av musikkvitenskap ved GA.
Nyopprettet stilling som lydtekniker vil være viktig for dokumentasjon av vitenskapelig ansattes KU-arbeid, og i forhold til GAs digitale musikkarkiv.

Publisering av forskningsresultater og kunstnerisk utviklingsarbeid: 16,5 publikasjonspoeng i 2012 (kilde: DHB). GA har innhentet rapporter fra ansatte innen kunstnerisk utviklingsarbeid i 2013. Vitenskapelig ansatte rapporterer her inn KU-prosjekter, inkludert konserter, plateutgivelser, komposisjoner og lignende. Det er bl.a. registrert 5 CD-utgivelser og et stort antall konsert-fremføringer, blant annet under Festspillene i Bergen og andre internasjonale festivaler. Dette er resultater som ikke registreres gjennom Cristin.

Formidling: Griegakademiet sto i 2013 som arrangør av ca. 125 konserter med studenter og ansatte. En ny formidlingsplattform i 2013 var "Stikk innom-Akademiet" under Festspillene. Ansatte er også aktive som programskribenter og innledere til konserter under Festspillene, Borealis og andre festivaler.
Musikkterapimiljøet har også hatt stor formidlingsvirksomhet, blant annet utstillingen på VilVite-senteret.

UNIVERSITETET I BERGEN
Senter for kvinne- og kjønnsforskning

Det humanistiske fakultet

Referanse
2014/745-SISO

Dato
04.03.2014

Forskningsmelding 2013 fra SKOK

SKOK er p.t. i en brytningsfase i og med at stillingen som faglig leder ennå ikke er besatt etter at Ellen Mortensen avsluttet sin tilsettingsperiode 31.07.13. Altså er det en økende grad av kontinuitet i staben og samtidig en diskontinuitet på ledersiden som vil prege SKOKs forskningsaktivitet fremover. Ansettelse i lederstillingen er behandler av Universitetsstyret, og tiltredelse kan forhåpentligvis skje i løpet av våren 2014.

Planer og prioriteringer for 2014

En del føringer for forskningsaktivitetene ligger i senterets strategiplan, men vi er også opptatt av at den nye lederen må få anledning til å sette sitt eget preg på senteret. Derfor har vi bevisst ikke lagt for mange langsiktige føringer på aktivitetene framover. Likevel arbeides det aktivt med konkrete målsettinger i vår strategiplan:

- *Majoriteten av forskningen skal publiseres i nasjonale og internasjonale forskningskanaler av høyeste kvalitet med fagfellevurdering.*
- *Enheten skal etablere en intern forskningsgruppe der alle ansatte skal inngå og delta aktivt, og slik fungere som et faglig, kompetansebyggende forum for kollektivet, slik at enheten fremstår som en attraktiv forskningspartner nasjonalt og internasjonalt.*
- *SKOK skal fortsatt satse på tverrfaglig forskning, så vel som forskning innenfor en bred vifte av tematikker med basis i fagdisipliner.*

Prioritert forskningssamarbeid

- SKOK har samarbeids-/utvekslingsavtale med Department for Women's Studies ved Duke University i USA, der vår tidligere professor II Elizabeth Grosz også er ansatt.
- SKOK skal delta i et utvekslingsprosjekt over 4 år, i samarbeid med Sverige, Ungarn og Australia, finansiert av den svenske stiftelsen STINT. Prosjektet innebærer omfattende utvekslingsaktivitet med jevnlige workshops og forskningsopphold for ph.d.'er og postdoktorer.

Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Telefon
Telefaks
skok@hffa.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Allegt. 34
Bergen

Saksbehandler
Signe Solberg
55582847

- SKOK har inngått samarbeidsprosjekt med PRAXIS Center for Policy Studies, University of Tartu, i Estland: Mainstreaming Gender Equality into General and Higher Education. I dette prosjektet ligger det også lønnsmidler, og vi venter realisering i løpet av 2014.
- SKOK arbeider også med å få på plass en samarbeidsavtale mellom Institute of LGBT Studies, University of Arizona; «Skeivt arkiv» ved Universitetsbiblioteket, UiB; og SKOK.
- MatNat-fakultetet har tildelt SKOK en postdoktorstilling innen «kjønn og biologi». Tiltredelse ventes i august 2014.
- SKOK driver kontinuerlig strategisk arbeid overfor de ulike fagmiljøene ved UiB. Senterets status som tverrfaglig enhet er viktig, og det er derfor et pågående arbeid å skape og/eller opprettholde gode forbindelser til alle fagmiljøer ved universitetet, også de miljøene som tradisjonelt ikke har en tydelig kjønnsfaglig orientering.
- SKOK arrangerer flere internasjonale ph.d-kurs, ofte i samarbeid med andre nordiske institusjoner.
- SKOK er også partner i den *nasjonale* forskerskolen i kjønnsforskning, som ble opprettet i 2009, samt den internasjonale forskerskolen InterGender.

Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger.

- Som nevnt har vi pågående samarbeid både med MN-fakultetet (postdoktorstilling innen Kjønn og biologi), og denne stillingen er et resultat av en bevisst satsning på samarbeid med dette fakultetet. Vi har eksempelvis også en ph.d.-stilling finansiert av SV-fakultetet – samt at en av våre førsteamanuensisstillinger har en samfunnsfaglig profil.
- Det ligger nedfelt i SKOKs reglement at vi skal arbeide opp mot alle UiBs fagmiljøer, og vi forsøker kontinuerlig å opprette faglige kontakter på tvers av tradisjonelle faggrenser.
- SKOK og SVT har planer om å lyse ut en felles ph.d.-stilling innen feltet «Gender and Technology», noe vi tror kan bli et fruktbart tverrfaglig samarbeid.

Vennlig hilsen

Gaudencia Mutema
Fungerende senterleder

Signe Solberg
administrasjonssjef

UNIVERSITETET I BERGEN
Senter for vitenskapsteori

Til Det humanistiske fakultet

Ref.: 14/745 Dato 04.03.14

Forskningsmelding fra SVT - 2013

Planer og prioriteringer - oppfølging

Senteret vedtok i 2012 en ny strategi (www.uib.no/svt/om-senteret/strategi-for-2012-2015) og denne vil være styrende for virksomheten framover. Under strategiske prioriteringer for forskningen har vi 4 punkter:

a) SVT skal arbeide for å etablere minst én fast forskerstilling basert på eksternt finansiert virksomhet ved senteret.
b) SVT skal videreutvikle og pleie stabile forskningsnettverk av faglig komplementære og kreative partnere nasjonalt og internasjonalt.
c) SVT skal videreutvikle og stimulere til en stabil portefølje av eksternfinansierte forskningsprosjekter.
d) SVT skal oppmuntre til forsknings innen felter og temaområder som er egnet til å tiltrekke forskere fra grupper som er underrepresentert ved senteret.

Oppfølging og iverksetting av målene i strategiplanen prioriteres høyt.

Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner, samfunns- og næringsliv, nasjonalt og internasjonalt

Ved SVT har vi i 2012 – som tidligere – hatt en målrettet og samordnet innsats for å generere nye forskningsprosjekter, der flere i staben deltar aktivt. Det er også en bevisst strategi at postdoktor- og ph.d.-stillinger integreres i forskningsvirksomheten i staben. De fleste av våre eksternfinansierte prosjekter inkluderer samarbeid med en lang rekke partnere, både nasjonalt og internasjonalt, særlig i Europa og Asia. I 2013 ble FP7-prosjektet SEAT avsluttet, og våren 2012 startet vi opp FP7-prosjektet EPINET. NFR-prosjektene Reflexive Systems Biology og Uncertainty Assessments ble avsluttet i 2013. I tillegg til disse større prosjektene der SVT har hatt sentrale oppgaver har vi også en rekke mindre eksternfinansierte prosjekter, med midler både fra inn- og utland, slik som for eksempel SYNENERGENE (EU prosjekt partner, startet opp i 2013) og EDULINK-PARTICIPIA (EU midler, koordinert fra Barcelona). Flere forskerstillinger er finansiert gjennom BOA-prosjektene.

Det bør også nevnes to spesielle EU-rettede virksomheter: det ene er en rapport med tittel: "What can history teach us about the prospects of a European Research Area?" (HISTERA), utarbeidet på oppdrag fra EUs Joint Research Center i Ispra, og presentert i Brussel i oktober 2013. Det andre er et spesielt tilrettelagt kurs i usikkerhet og kvalitet i vitenskapelige

Senter for vitenskapsteori
Telefon 55 58 27 05
Telefaks 55 58 96 64

Postadresse
UiB, SVT
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Allegt. 34
5007 Bergen

Saksbehandler
Signe Solberg
55 58 28 47

modellberegninger og policydokumenter rettet mot en arbeidsgruppe i EU parlamentet som jobber med «impact assessment». Kurset ble holdt i samarbeid med JRC, også i høst 2013.

SVT har en uttalt strategi om å engasjere seg i Horisont2020 utlysninger, og det ble allerede varslet og innledet til i møter i 2013. På grunn av SVTs særegne erfaring med EU-prosjekter ble senterleder Kaiser bedt om å være med i en Horisont2020 task force ved UiB. SVTs professor Roger Strand ble i 2013 bedt av EU kommisjonen om å sette sammen en ekspertgruppe som skal utarbeide indikatorer for Responsible Research and Innovation.

Selv om senteret har en solid portefølje av eksternfinansierte prosjektavtaler, er det også viktig å nevne at søknadsaktiviteten likevel er svært stor, og at det jevnlig sendes søknader der SVT er involvert, ofte som partner i større internasjonale samarbeidsprosjekter. Staben ved SVT jobber nå målrettet fram mot Horizon 2020.

Like fullt arbeider vi også lokalt, bl.a. har senteret prosjektmidler fra det lokale næringsliv (BKK), og vi er også opptatt av å drive god forskningsformidling til allmennheten, bl.a. gjennom debatter på Litteraturhuset, kronikker i BT o.l.

Arbeid for å styrke forskningsledelse, organisering og strategisk planlegging

Som nevnt har senteret nå mobilisert ift utlysningene innen Horizon 2020, og vi har også investert arbeid i systematisk kartlegging av relevante utlysninger for vår stab og profil, samt å kartlegge alle våre kontakter og nettverk, for å kunne arbeide målrettet med søknader i fremtiden.

Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsninger

All forskningsvirksomhet ved SVT er i utgangspunkt av tverrfaglig karakter. Dette byr selvfølgelig på en rekke faglige utfordringer, særlig for et lite miljø som SVT. Her har sentret bevisst satset på å pleie gode samarbeidsforhold med andre enheter på UiB, samt enheter ved utenlandske universiteter. En forsker fra Sosialantropologi har fått kontorplass på SVT (høst 2013) for å drive sin forskning mens han har forskningstermin. Forskeren har i denne perioden også aktivt bidratt i SVTs interne faglige diskusjoner som har betydd en stor tverrfaglig gevinst for begge parter. Også yngre forskere har på eget initiativ men med støtte fra ledelsen igangsatt tverrfaglige samarbeid og det har blant annet resultert i en prosjektsøknad i samarbeid med forskere fra Bjerknes sentret for klimaforskning.

Vennlig hilsen

Matthias Kaiser
Senterleder

Signe Solberg
Administrasjonssjef

FORSKERUTDANNINGSMELDING 2013
INSTITUTT FOR AHKR

Vi viser til fakultetets brev av 20. januar om utarbeidelse av forskerutdanningsmelding for 2013.

Prioriteringer og planer
Instituttet ønsker å gi rom for forskerutdanning av høy kvalitet innen alle fagområder dekket av instituttets fire fag, gjennom åpne utlysinger og i tilknytting til forskingsprosjekt lagt ved instituttet. Dette er en langsiktig prioritering, som vi legger til grunn også i kommende år.

Instituttet legger vekt på forskergruppene som fora for forskerutdanning. De fleste kandidatene er tilknyttet en av instituttets syv forskergrupper, legger fram utkast og planer der, og er integrert i gruppenes arbeid. Dette har i hovedsak fungert godt. Et viktig tiltak i denne sammenheng er sluttseminaret, en større fremlegging, gjerne med en ekstern opponent, i sluttfasen av avhandlingsarbeidet.

Gjennomstrømming
I 2013 disputerte 11 av instituttets kandidater for doktorgraden, i tillegg til én dr.philos. Det er betydelig flere enn i 2012 (7 disputaser), og det høyeste antallet i instituttets historie. Én av disse ble godkjent ved andregangs innlevering. Syv av doktorgradene ble avlagt i historie, to i arkeologi, to i kulturvitenskap og én i religionsvitenskap. Én avhandling ble underkjent i 2013.

Det ble ansatt ti nye stipendiater i 2013, og AHKR har per 31.12.2013 totalt 61 ph.d.-kandidater, derav 40 stipendiater (inkludert prosjekt-stipend). Av kandidatene er 17 knyttet til arkeologi, 26 til historie, 7 til kulturvitenskap og 11 til religionsvitenskap. Alle instituttets fag fikk nye doktorander i 2012. Det brukes betydelige ressurser til veiledning, og i underkant av 30 av instituttets ansatte fungerer som hovedveiledere.

I 2013 ble det foretatt en gjennomgang av våre doktorgradskandidater, med sikte på å skrive ut kandidater som ikke lenger var aktive. Dette resulterte i at tre kandidater ble skrevet ut av doktorgradsprogrammet. Instituttet tar sikte på å gjennomføre en slik gjennomgang årlig, i tillegg til midtveisevalueringer og medarbeidersamtaler, for å fange opp prosjekter som av ulike årsaker mangler fremdrift.

Selv om antallet disputerte ved AHKR i 2013 var høyt, fullførte kun 3 kandidater på normert tid. I 2012 var dette tallet høyere, seks av syv disputerte innen normert tid. Mange faktorer spiller inn i forhold til gjennomføringstempo og avvikling av disputas. Det kan være en tendens til at færre kandidater leverer til normert tid, men det er for tidlig å konkludere om dette er en langsiktig utvikling. I 2014 ligger instituttet an til en nedgang i antall disputaser.

En betydelig del av instituttets kandidater har ekstern arbeidsgiver. Enkelte veiledere gir uttrykk for at det knytter seg spesielle utfordringer til å følge opp kandidatene som sitter andre steder. Instituttet ønsker å undersøke om dette også slår ut på gjennomføringsgraden, og om det er grunn til å sette i verk tiltak for denne gruppen. Vi ser allerede viktigheten av å integrere de eksterne kandidatene i forskningsmiljøene og å følge dem opp jevnlig.

Veilederopplæring
Instituttet arrangerer hvert år et veilederforum, der erfaringer og aktuelle problemstillinger blir diskutert mellom veilederne. Vi oppfatter det slik at dette forumet fungerer godt, og dekker behovet for veilederopplæring.

Forskerutdanningsmelding for 2013

Institutt for fremmedspråk

1) **Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskerutdanningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014**

Midtveisevaluering: Implementeringen av midtveisevalueringen f.o.m. 2011 vurderes som positivt og 2 kandidater ble evaluert i løpet av 2013. Instituttet har utviklet en god prosedyre for gjennomføring av disse evalueringene og med det store opptaket vi hadde i 2012 vil vi i løpet av 2014 gjennomføre 10 midtveisevalueringer.

Framdriftsrapporter: Praksisen med framdriftsrapporter og semesterregistrering har gjort det lettere å ha en god oversikt over våre reelle PhD-kandidater. Kandidater som unngår å registrere seg eller ikke leverer framdriftsrapport blir fulgt opp. Gjennom nøye gjennomgang og oppfølging av framdriftsrapporter og påfølgende medarbeidersamtaler, har intensjonen vært å fange opp problemer som den enkelte kandidaten måtte ha. Denne praksisen har virket og vil derfor bli fulgt opp, særlig når det gjelder få plass rutiner for regelmessige medarbeidersamtaler.

Utenlandsopphold: Mange av våre stipendiater har forskningsopphold ved utenlandske institusjoner. IF vil fortsatt oppmuntre til at PhD-kandidatenes prosjektperiode inkluderer et utenlandsopphold.

Forskerutdanningstilbud: Målet om å stimulere til aktivitet i forskergruppene med tanke på å gjøre dem robuste nok til å kunne ta sin del av forskerutdanningen ser langt på vei ut til å ha lyktes. I 2013 fikk vi på plass en intern finansieringsordning der forskergruppene kunne søke instituttmidler til ulike forskerutdanningstiltak. Til nå har dette resultert at det i vårsemesteret blir arrangert en workshop samt to gjesteforelesninger, begge med internasjonal deltakelse. PhD-stipendiatene ved IF er dessuten enten involvert i den lokale og nasjonale forskerskolen *Språkvitenskap og filologi*, deltar på seminarer i regi av den nasjonale forskerskolen *Tekst, bilde, lyd, rom (*TBLR) eller forskergruppen *Strategier for språkkompetanse.* Både forskerskolene og forskergruppen har planlagt jevnlige tilbud om relevante seminarer. Prioriteringen for 2104 er i samarbeid med veilederne, å følge opp våre stipendiater og sørge for at de får gode utdanningstilbud og god tilhørighet i en av de etablerte forskerskolene og i instituttets forskergrupper.

2) **Forholdet mellom forskerutdanning og forskningssatsninger ved fakultetet**

Av instituttets 28 fullfinansierte stipendiater er 18 internt finansierte, 8 ekstern finansierte og 2 er kvotestipendiater. Forholdstallet viser dermed en tendens i tråd med fakultetets mål om å øke omfanget av eksternt finansiert forskning. IF har dessuten med sine 9 moderne fremmedspråk og 4 disipliner et faglig mangfold som genererer samarbeid i tråd med fakultetets mål om økt internasjonalisering og tverrfaglighet. Dette kommer også til uttrykk i instituttets forskerutdanningsprofil.

Gjennomstrøming – vurdering av behov for tiltak

Vi hadde 9 disputaser i 2013 og beregner minst like mange i 2014.

Antall kandidater med avhandling under bedømming pr. 31.12: 1. Flere innleveringer ventes i 1. kvartal 2014. Det høye disputastallet de siste årene er svært positivt og vitner om en god rekrutteringsprosess og en god oppfølging av stipendiatene. Forutsatt at den positive trenden vedvarer ser vi foreløpig ingen akutte behov for umiddelbare tiltak.

3) **Underkjenning – vurdering av behov for tiltak**

Èn kandidat er i gang med omarbeiding av avhandlingen etter at denne ble ikke-godkjent i 2012. Arbeidet har vært fulgt opp av veilederne og avhandlingen vil bli levert inn til ny vurdering før sommeren 2014. Dermed foreligger det sannsynligvis ikke behov for ekstraordinære tiltak.

4) Veilederopplæring – vurdering av situasjon, effekter og behov

FFUs vedtak av 26.09.2012 om å opprette et veilederforum der aktive veiledere skulle kunne møtes for erfaringsutveksling og videreutvikling av veilederrollen er foreløpig ikke blitt realisert. Den gode intensjonen fra møtet vil derfor bli fulgt opp med tanke på snarlig realisering.

5) Kvalitetssikring av forskerutdanning – vurdering av situasjon og behov

Ansvaret for godkjenning av nye emnetilbud (overførbare ferdigheter/OF) og kvalitetssikring ligger og bør fortsatt ligge hos FFU/HF. Men oppfølging av egne stipendiaters evaluering av kurs både i vitenskapsteori og OF bør samtidig være et instituttansvar. Når det gjelder det første kan signaler som går på kursets relevans for avhandlingsarbeidet til våre kandidater tyde på at dette er noe vi må se nærmere på. Dette vil bli fulgt opp.

Kvalitetssikring av eksterne kurs og utdanningstilbud i regi en av de etablerte forskerskolene og instituttets forskergrupper er ellers et instituttansvar. De vil bli fortløpende evaluert og resultatet forelagt instituttets forskningsutvalg.

Når det gjelder praksis for tildeling av studiepoeng for deltakelse på konferanser og PhD-kurs, venter vi fortsatt på retningslinjer fra fakultetet.

Sissel Lægreid
forskningskoordinator

Jan A. Johansen
forsknings- og formidlingskonsulent

Forskerutdanningsmelding – LLE – for 2013.

Vedtatt av instituttrådet 27.02.2014

Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskerutdanningsmeldingen for 2012.

Instituttet har fremdeles fokus på stipendiater som ikke har klart å levere på normert tid. De som har stipend som nettopp har gått ut, blir tilbudt arbeidsplass en periode etter utløpet av stipendet. De som har lenger tid siden utløp, er fulgt opp med registrering av studiepoeng i FS og bedt om å redusere studiepoengene, eventuelt supplere slik at det blir lagt til rette for den siste delen av arbeidet, som er å levere avhandling.

Hvordan vurderes forholdet mellom forskerutdanning og forskningssatsinger ved fakultetet.
Reorganiseringen med å ha "overførbare ferdigheter" som et eget undervisningsprogram lagt til fakultetet synes ikke å svare til forventningene. Det oppfattes som noe som hindrer "den naturlige flyten" i fagarbeidet. Noe av tilbakemeldingene tyder på at noen oppfatter det som "unødvendig". Det burde kanskje være et tankekors at kursene i "overførbare ferdigheter" blir holdt av personer som ikke er tilknyttet HF.

Gjennomstrømning – vurdering av og behov for tiltak for å forbedre denne.
Gjennomstrømningen 2013 har vært i underkant av hva som var ønskelig. Generelle tiltak er ikke vurdert. Det ser ut til at det er individuelle forhold som styrer gjennomstrømningen. Nasjonal forskerskole i språkvitenskap og filologi begynte å virke fra 1. januar. Vi antar at den vil få betydning for gjennomstrømningen de påfølgende år. Stipendiatene innen litteraturvitenskap har et tilbud fra en forskergruppe ved Allmenn litteraturvitenskap.

Underkjenning – vurdering og behov for tiltak.
Det har vært to underkjenninger. Forholdene er kartlagt og det er satt inn tiltak.
Det kan være en tanke å ha "gjennomlesning" av avhandlingen i fagmiljøet før innlevering. Det bør kanskje utarbeides bedre formuleringer om hvilke krav en stiller til avhandlingen. Kravene til en artikkelbasert avhandling bør formuleres klart.

Veilederopplæring – vurdering av situasjon, effekter og behov.
Det kan være en ide å etablere veilederseminar snarere enn en veilederopplæring.
Med innføring av biveilederfunksjon er det ikke like sikkert at behovet for veilederopplæring er nødvendig.

Kvalitetssikring av forskerutdanning – vurdering av situasjon og behov.

Vitenskapsteori 10 ECT: Det bør tas opp til diskusjon om det er like formålstjenlig i dag som på 80-tallet å ha vitenskapsteori som en opplæringsdel løsrevet fra fagopplæringen. Vitenskapsteorien kan dermed virke fjern og uten betydning for fagnivået. Den vitenskapsteoretiske bevissthet hos de ansatte i dag er sannsynligvis høyere enn på 80-tallet. Forskningsmetodene har forandret seg og forvaltes i stor grad i dag på fagnivå. At stipendiatene ikke lenger synes å ha den samme begeistring for

vitenskapsteori som tidligere, er et problem som må tas på alvor. Forelesningene ble vurdert som gode og interessante, mens litteraturen ikke var på høyden. Det synes dermed som at det kan være en god ide å revurdere både pensum og opplegg.

Innførte tiltak.

Ved LLE er det innført et obligatorisk møte for stipendiater og veiledere 3 måneder før ordinær sluttdato for stipendet. Her blir opplæringsdelen gjennomgått, samt prosedyrer ved innlevering av avhandling. Det blir informert om oppnevning av sakkyndige, gjennomgang av disputas og muligheter for eventuell arbeidsplass ved stipendslutt. Både veiledere og stipendiater har så langt satt stor pris på tiltaket. Stipendiater har til og med blitt inspirert til å gjøre en ekstra innsats for å bli ferdig i tide.

Tirsdag 18.02.2014

Tor Trolie
forskerkoordinator

Forskerutdanningsmelding, FoF – 2013

Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskerutdanningsmelding for 2012 og prioriteringer for 2014

I 2014 iverksetter vi vårt mer strukturerte forskerutdanningsopplegg som omfatter følgende:

- Årlige samtaler mellom instituttleder, forskningskoordinator, veileder og stipendiat
- Årlige fremleggelser enten på instituttseminar eller i mer fagspesifikke fora, der instituttleder, forskningskoordinator, og veileder er til stede. Minst en fremleggelse i stipendiatperioden på et instituttseminar
- Halvårlige møter mellom alle veilederne ved instituttet, instituttleder og forskningskoordinator der stipendiatenes progresjon og andre forhold ved veiledningen gjennomgås.
- Utvikling av obligatoriske, spesifikke metodekurs for våre stipendiater. Første kurs tilbys i august 2014

Forholdet mellom forskerutdanning og forskningssatsinger ved fakultetet - vurdering

Det er uklart for FoF hva som menes med «Fakultetets forskningssatsinger».

Gjennomstrømning og underkjenning - vurdering og behov for tiltak

Vi har ikke hatt spesielle problemer knyttet til dette.

Veilederopplæring – vurdering av situasjon, effekter og behov

Vi anser det viktigste tiltak å utvikle et forum der veilederne kan utveksle erfaring med hverandre. Vi har satt i gang dette i 2014.

Kvalitetssikring av forskerutdanning - vurdering av situasjon og behov

Vi har satt i gang tiltak nevnt ovenfor som vi anser som det viktigste for kvalitetssikring av forskerutdanningen.

UNIVERSITETET I BERGEN

Griegakademiet – Institutt for musikk

Griegakademiet

Forskerutdanningsmelding 2013 Griegakademiet – Institutt for musikk (GA)

Forskerutdanningen ved Griegakademiet er knyttet til **Grieg Research School in Interdisciplinary Music Studies (GRS)** i forhold til instituttets PhD.-stipendiater, men også til forskerutdanningsdelen av **Program for Kunstnerisk Utviklingsarbeid (PKU)** i forhold til de stipendiatene som er knyttet til dette programmet. Meldingen vil først ta for seg GRS og deretter PKUs aktiviteter innenfor samme område.

Antall kandiater, GRS: Ved årsskiftet 2013 – 14 var 19 kandidater tilknyttet forskerskolen (14 PhD, 4 tilknyttet PKU og 4 førstelektorer). I løpet av våren er det ventet at antallet vil stige til 22 (18 PhD, 1 PKU og 3 førstelektorer).

Seminaraktiviteter: To seminarer ble arrangert av GRS i 2013. Høgskulen i Volda var vertskap for vårseminaret, mens høstseminaret ble arrangert ved Universitetet i Bergen. Seminarene inneholdt bl.a. 1 disputas og 2 prøvedisputaser i tillegg til forelesninger og kandidatpresentasjoner.

GRS-nettverk, styringsgruppe og Scientific Advisory Board (SAB): Høsten 2013 ble Universitetet i Stavanger medlem av GRS. SAB er også i dialog med Universitetet i Agder om mulig medlemskap.

Der har vært noen utskiftinger i styringsgruppen for GRS. Der er også kommet to nye medlemmer i SAB, en fra UiB og en fra UiS.

Problemer med hjemmesiden til GRS: Mye av innholdet på GRS sine hjemmesider forsvant i forbindelse med problemer med UiBs webløsning. Leder og administrativ koordinator har brukt mye tid på å gjenoppbygge siden, og arbeidet med å bygge ut og forbedre hjemmesiden fortsetter i 2014.

Planlegging og revisjon av studieplan: Leder for GRS har høsten 2013 prioritert planlegging for neste 4-års utdanningssyklus. SAB vurderer forbedring og utvikling av form og innhold på seminarene i studieåret 2014-15. Som en del av denne planleggingen utvikler SAB nye initiativer for å forsterke forskningssamarbeidet mellom de deltakende institusjonene. Vi håper at den reviderte planen for neste fireårsperiode kan bli vedtatt i løpet av første halvår 2014.

***Cotutelle*-avtaler:** Dessverre er der inntil videre ikke funnet noen løsning for de to foreslåtte *cotutelle*-avtalene med Aarhus Universitet, hvilket betød at GRS mistet den ene av de to kandidatene avtalene skulle gjelde for. Dette skyldes bl.a. ulik lovgivning og uenighet om formulering av avtalen. Arbeidet fortsetter for å få formalisert en *cotutelle*-avtale for den andre kandidaten.

Planer for 2014: Vårseminaret for GRS vil finne sted ved Universitetet i Stavanger 11.-14. mars, mens høstseminaret vil bli holdt ved Universitetet i Bergen 25. – 28. november 2014.

Stipendiatprogrammet i Program for Kunstnerisk Utviklingsarbeid har i de siste årene lagt ned mye arbeid med å utvikle obligatoriske kurs utover de rene fellessamlingene. Spesielt de nye kandidatene får hvert år en ganske omfattende og obligatorisk kurspakke med flere samlinger. Temaer her er metode, kunstnerisk utviklingsarbeid vs. forskning, etikk, dokumentasjonsformer/ refleksjonsformater etc. I tillegg kommer de halvårlige stipendiatsamlingene med kritisk diskusjon rundt de ulike prosjektene, og med årlige veiledersamlinger. Fellessamlingene fungerer nå som en tverrkunstnerisk forskerskole.

To kandidater har avlagt den utøvende delen gjennom 2013, og deres kritiske refleksjon er under vurdering nå. Flere av instituttets ansatte har vært inne som kursholdere på innføringskurset for de nye stipendiatene. GA har også en representant i styringsgruppen for PKU.

UNIVERSITETET I BERGEN
Senter for kvinne- og kjønnsforskning

Det humanistiske fakultet

Referanse
2014/745-SISO

Dato
04.03.2014

Forskerutdanningsmelding fra SKOK 2013

Oppfølging av prioriteringer og videre planer:

- Alle SKOKs stipendiater er tilknyttet forskergruppen ved SKOK («Kjønnsforskningens grunnlagsproblemer»), eller også andre grupperinger med felles forskningsinteresser. Videre vil vi tilrettelegge for at alle ph.d.'er og postdoktorer får ha et forskningsopphold i utlandet, enten ved Duke eller annen egnet institusjon.
- Etter initiativ fra stipendiatgruppen er det opprettet en egen selvdrevet, tverrfakultær stipendiatgruppe for alle kandidater ved UiB som arbeider med kjønnsrelaterte temaer. Gruppen har godt aktivitetsnivå og ser ut til å fungere godt.
- SKOK er medlem av Den nasjonale forskerskolen i kjønnsforskning. Det er nedsatt et styre der SKOK er representert. Forskerskolen arrangerer nasjonale og internasjonale forskerkurs.
- SKOK arrangerer også egne forskerutdanningskurs, med stor tilstrømming fra inn- og utland. I tillegg er senteret også partner i den nordiske sammenslutningen InterGender, og bidrar også til forskerutdanningskurs der.
- SKOK deltar nå i et utvekslingsprogram for ph.d.-kandidater og postdoktorer. Programmet går over 4 år og er finansiert av den svenske stiftelsen STINT, med fire deltakende land: Norge (v. SKOK), Ungarn, Australia og Sverige.
- SKOK og SVT har en intensjon om å lyse ut en felles, tverrfaglig ph.d.-stilling innen feltet «Gender and Technology». Dette vil bli et bidrag til UiBs tverrfaglige forskning.

Gjennomstrømming - tall

- SKOK hadde 1 disputas i 2013, og har p.t. 4 aktive ph.d.-kandidater (hvorav 1 finansiert av SV-fakultetet).
- I tillegg har én kandidat levert inn avhandling, og venter på disputas i løpet av 2014. Denne kandidaten var finansiert av SKOKs NFR-finansierte prosjekt «Thought as Action». På tross av at denne kandidaten var tilknyttet SKOK og finansiert av et SKOK-initiert prosjekt, vil denne disputasen foregå ved SV-fakultetet, fordi hovedveileder var tilknyttet dette fakultetet. Dette er en uheldig løsning, og et talende eksempel på tverrfaglige/tverrfakultære utfordringer ved UiB.

Gjennomstrømming - tiltak

Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Telefon
Telefaks
skok@hffa.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Allegt. 34
Bergen

Saksbehandler
Signe Solberg
55582847

SKOK arbeider kontinuerlig med å skape gode vilkår for trivsel og produktivitet, både faglig og sosialt, og forsøker å være lydhør overfor de signaler stipendiatene gir.

Vi er av den oppfatning at midtveisevaluering og prøvedisputas er svært gode tiltak for å øke både gjennomstrømmingen og gjennomføringsprosenten. Vi støtter derfor helhjertet opp om disse tiltakene.

Ønskede tiltak for å hindre frafall og underkjenninger

SKOK mener at det er viktig å utrede årsakene til at antall underkjenninger har økt betydelig den siste tiden. Det er helt nødvendig å forstå årsakssammenhengene for å kunne sette inn ev. tiltak. Før det iverksettes konkrete tiltak for å hindre frafall og sikre gjennomstrømming, bør man også få et bedre kvalitativt kunnskapsgrunnlag tilpasset hvert fakultet.

Forholdet mellom forskerutdanningen og forskningssatsninger

For SKOK er det viktig at vi utdanner kandidater innen de ulike disiplinene i kjønnsforskning, som er en spesialkompetanse de ellers sjeldent får på instituttene. Dette er SKOKs bidrag til forskerutdanningen, og det er i prinsippet ikke noe motsetningsforhold mellom dette og ulike former for forskningssatsninger.

Gaudencia Mutema
Fungerende senterleder

Signe Solberg
administrasjonssjef

FORSKERUTDANNINGSMELDING SVT 2013

Oppfølging av prioriteringer og videre planer.

SVT har egne kandidater som inngår i forskerutdanningen ved UiB, samtidig som senteret også er innholdsleverandør til forskerutdanningen, gjennom opplæringen i vitenskapsteori og etikk. Følgelig er SVT den eneste faglige enhet som gjennom sin undervisning møter så godt som alle ph.d.-studenter ved UiB, med unntak av kandidatene ved MOFA og JUS.

I senterets strategiplan 2012-2015 heter det at senteret også skal "videreutvikle opplæringsdelen for sine egne ph.d.-kandidater", for at de skal kunne "inngå i kritisk dialog med fagfolk som arbeider innenfor aktuelle fagområder". Det arbeides aktivt med disse planene p.t., og det er utviklet en plan over temaer og kurs vi skal fokusere på fremover.

Som følge av veiledningen av en av SVTs egne PhD stipendiater der biveileder er fra sosiologisk institutt, ble det i 2013 innledet et samarbeid om et felles ph.d.-kurs om "historisk epistemologi" med bidragsytere fra filosofi- og sosiologimiljøet. Kurset holdes i 2014 ved Centre Franco-Norvegien en Sciences Sociales et Humaines Fondation Maison des Sciences de l'homme i Paris.

SKOK og SVT har en intensjon om å lyse ut en felles, tverrfaglig ph.d.-stilling innen feltet «Gender and Technology». Dette vil være et møtested mellom to fagfelt, og derigjennom et bidrag til UiBs tverrfaglige forskning.

Gjennomstrømming – tall

- SVT hadde 2 disputaser i 2013, hvorav én var en cotutelle med et fransk universitet.
- SVT har p.t. 5 aktive ph.d.-kandidater.

Gjennomstrømming og underkjenning- tiltak

SVT ser positivt på innføringen av tiltak som for eksempel midtveisevaluering. Lokalt forsøker vi på alle måter å støtte opp om våre egne kandidater, og har for eksempel opprettet ekstraordinære veiledningsteam for kandidater som har ligget etter skjema.

Videre er vi opptatt av at bakgrunnen for det økende antallet av underkjente avhandlinger må utredes; uten en større forståelse av utviklingen, er det heller ikke mulig å sette inn tiltak.

Vennlig hilsen

Matthias Kaiser
Professor, senterleder

Signe Solberg
administrasjonssjef

Utdanningsmelding 2013 – Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap

Oppfølging av prioriteringer i utdanningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014
I 2013 har AHKR arbeidet videre med styrking av metodetilbudet på arkeologi, med mer vekt på feltkurs, både praktisk og teoretisk. Masterprogrammet i historie er også styrket, blant annet ved å opprette emnet HIS309 *Historikarens arbeidsmåtar*. Det er i 2013 opprettet nye utvekslingsavtaler med universitet i Storbritannia, og det er gjennomført lærerutveksling på alle fag.
I 2014 vil AHKR arbeide med å få på plass fagemner i første semester av bachelorgraden. Instituttet vil også ha fokus på gjennomgang og eventuell revisjon av studieprogrammenes struktur og emnenes omfang. Man ser som i 2012 behov for en evaluering av de disiplinbaserte programmene, men er fortsatt i startfasen i å definere hvilke parametere en slik evaluering bør gjøres på grunnlag av. Historiefaget vil vurdere forholdet mellom forelesninger og seminarundervisning på oversiktsemnene på 100-nivå, og ha tettere oppfølging av kollokvielederne på disse emnene.
Angående det tverrfakultære masterprogrammet Region og regionalisering vil AHKR sammen med Det humanistiske fakultetet fortsette arbeidet med fornying av samarbeidsavtalene mellom de involverte fakultetene. Det gjenstår også avklaringer når det gjelder kompensasjon og studiepoeng-fordeling mellom HF, SV og Juridisk fakultet for dette programmet.

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak instituttet har hatt særlig oppmerksomhet på i 2013
Instituttet har fått opprettet studieretningen Midtøstens historie innenfor spesialiseringen i historie, samt praksisemnet AHKR201. Det er videre utarbeidet to emner på post-master-nivå som skal tilbys første gang i 2014/2015. AHKR arrangerte også i 2013 en kåring av semesterets foreleser. Instituttets forskningsetiske utvalg vant dessuten fakultetets pris for studiekvalitet (Spurveugleprisen) i 2013. Masterprogrammet i Region og regionalisering har også i 2013 gjennomført et seminar hvor masterstudentene har presentert prosjektene sine for inviterte aktører fra regional forvaltning og næringsliv. I forbindelse med NOKUT-tilsyn (se nedenfor) har instituttet arbeidet med å tilpasse programmenes læringsutbyttebeskrivelser til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.

Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2013
Fire av instituttets fem masterprogram har i 2013 vært gjennom et NOKUT-tilsyn. Tilsynet har krevet nøye rapportering av studentenes og fagmiljøenes arbeidsomfang på de ulike programmene, og har ført til økt fokus på og forståelse for arbeidet med læringsutbyttebeskrivelser innenfor Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.
Håndteringen av mistanker om plagiat/fusk vil i regi av instituttets forskningsetiske utvalg bli tatt opp til diskusjon på AHKRs interne seminar høsten 2014.

Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2013 og planer for 2014
Alle program ved AHKR er tilknyttet en programsensor. Alle sensorer, med unntak av for arkeologi som våren 2014 foretar et bytte av programsensor, har i 2013 levert rapporter. Rapportene er diskutert i fagmiljøene og i UUI, og har i noen tilfeller ført til revisjoner av studietilbudet.
Historie vil i 2014 vurdere evalueringen av de store emnene på faget.

Planer for opprettinger/nedlegginger av studieprogram
AHKR ser det som en prioritet at de sentrale undervisningsfagene historie og religionsvitenskap blir tilgjengelige som fag 1 i den Integrerte lektorutdanningen (IL), og har planer om å opprette IL-program i disse fagene fra høsten 2015. Begge fag har jevn og god rekruttering både på PPU og som fag 2 i dagens IL-programmer. IL med master i historie eller religionsvitenskap vil være et

profesjonsstudium som utdanner lærere for ungdomstrinnet og for den videregående skole (trinn 8-13). Fagmiljøene ved historie og religionsvitenskap kan tilby utdanning av høy kvalitet. Struktur og organisering av lektorutdanningen vil i stor grad kunne tilpasses de ordinære bachelor- og master-programmene. Det vil også være mulig å samordne fag 1 og fag 2 i grunnutdanningen. (Se vedlegg)

AHKR har foretatt en grundig gjennomgang av opptak, gjennomføring, studiepoengproduksjon og ressursbruk på det fellesnordiske masterprogrammet Religious Roots of Europe (RRE). På bakgrunn av denne kartleggingen, relatert til den langsiktige bemanningssituasjonen på religionsvitenskap, samt at det ikke har vært mulig å få tilført ekstra ressurser for å opprettholde tilbudet, ber AHKR om å kunne trekke seg ut av programsamarbeidet, og om at det formelle arbeidet med avviklingen av UiBs engasjement i programmet starter våren 2014.

Fordeling av studieplasser for 2014

Bachelornivå

AHKR ønsker i prinsippet flest mulig nye studenter til sine bachelorprogram, og ber fakultetet om å forvalte de tildelte plassene på en måte som best mulig ivaretar dette ønsket. For BAHF-ARK har vi imidlertid en øvre grense på 40 studenter grunnet veiledningskapasitet på 200-nivå.

Masternivå

AHKR ønsker å ta opp følgende antall studenter til instituttets masterprogram i 2014:

- MAHF-ARK: 17
- MAHF-HIS: 40 (for å fylle plassene er det ønskelig med en overbooking av kvalifiserte søkere i samråd med fagkoordinator)
- MAHF-KUVI: 10 (faget har potensielt større kapasitet, og kan ta opp flere dersom det er kvalifiserte søkere)
- MAHF-RELV: 10 (faget har potensielt større kapasitet, og kan ta opp flere dersom det er kvalifiserte søkere)
- MAHF-REG: 10

Aktivitet i etter- og videreutdanning. Status i 2013 og planer for 2014

AHKR har i 2013 tilbudt etter- og videreutdanning gjennom VKA (Byggeskikk) og på oppdrag fra Norsk Sykepleierforbund (AHS). Historie planlegger også et EVU-tilbud innen antikk historie. Flere av instituttets fag ser potensialet i denne virksomheten, og når rutinene for den nye ansvarsfordelingen er på plass, vil AHKR starte arbeidet med utvikling av flere EVU-tilbud.

Vedtatt i Instituttrådet ved AHKR 13.2.2014

Innføring av historie og religionsvitenskap som master i den integrerte lektorutdanningen

Siden oppstarten av lektorprogrammet ved UiB har historie og religionsvitenskap vært tilbudt som fag 2 i lektorutdanningen ved HF, og det arbeides nå for at historie og religionsvitenskap innføres som masterfag (fag 1) i den integrerte lektorutdanningen fra og med høsten 2015.

Både historie og religion er tradisjonsrike skolefag som har spilt og spiller en sentral rolle i utformingen av skolen og skolens innhold. Fagene er ikke minst relevante når det gjelder grunnleggende temaer i den nye rammeplanen for lektorutdanningen knyttet til internasjonalisering, demokratisk dannelse og flerkulturell kompetanse.

Begge fagene har jevn og god rekruttering både på Praktisk Pedagogisk Utdanning og som fag 2 i lærerutdanningen, og flere i studentmiljøet har gitt uttrykk for at de gjerne skulle hatt tilbud om master i historie eller religionsvitenskap i den integrerte lektorutdanningen. Det er derfor sannsynlig at lektorprogrammet ved HF kan bli mer attraktivt for flere studenter dersom fagporteføljen utvides på masternivå, og dermed bidra til å øke den totale rekrutteringen til lærerutdanningen ved UiB. Lektorutdanningen i historie ved NTNU var i fjor blant de mest populære tilbudene når vi ser på antall søkere pr studieplass i samordnet opptak.

Integrert lektorutdanning med master i historie eller religionsvitenskap vil være et profesjonsstudium som utdanner lærere for ungdomstrinnet og for den videregående skole (trinn 8-13). Signalene fra politisk hold tyder på en faglig styrking av lærerutdanningen og et krav om en femårig lærerutdanning med master. I den sammenheng vil fagmiljøene ved historie og religionsvitenskap kunne tilby både større faglig bredde og fordypning enn høyskolene, og dermed ha et klart fortrinn i rekrutteringen av nye lærerstudenter. Samlet mener fagmiljøet ved historie og religionsvitenskap at det burde være en målsetting for HF å kunne tilby spesialisering i allerede etablerte skolefag.

Når det gjelder struktur og organisering vil både historie og religionsvitenskap i stor grad kunne tilpasse en master i lektorutdanningen med de ordinære bachelor- og masterprogrammene. Det vil også være mulig å samordne fag 1 og fag 2 i grunnutdanningen. Å tilby historie og religionsvitenskap som programfag i lektorutdanningen vil likevel innebære behov for fullfinansierte studieplasser, samt økt veiledningsbehov i forbindelse med bachelor- og masteroppgaver.

AHKR, 28.1.2014

Utdanningsmelding fra Institutt for fremmedspråk for 2013

1. Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014.

Rekruttering: IF har laget en presentasjonsvideo[1] til bruk i rekrutteringssammenheng og vi har fulgt opp intensjonene fra fjorårets rapport med tettere kontakt mellom IF og elever og lærere på videregående skole. Til sammen har mer enn 500 elever besøkt IF i løpet av 2013 og ca. 100 språklærere var invitert til en inspirasjonssamling høsten 2013.

Frafall: Vi arrangerte et instituttseminar høsten 2013 hvor fokus var på frafall. Vi har utviklet innføringsemner på 10 studiepoeng for at studentene skal bli kjent med faget allerede i første semester. Vi har videre planlagt faglige arrangementer på mandagen i mottaksuken ved semesterstart høsten 2014 for bachelorstudenter og fredagen for masterstudenter. Vi planlegger også en karrieredag for alle IF-studenter høsten 2014.

Internasjonalisering: Vi fortsetter med å jobbe mot målsetningen om at 50 % av studentene skal på utveksling og vi har inngått noen nye utvekslingsavtaler. Vi har avviklet et 5-studiepoengsskurs i tysk for utvekslingsstudenter fra andre institutt/fakultet og vi har tatt initiativ overfor rektoratet om å satse på denne typen kurs for utvekslingsstudenter med IF som faglig ansvarlig.

2. Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet 2013

Studiekvalitet: Vi har iverksatt konkrete tiltak (oppdeling av emner og innføring av obligatoriske arbeidskrav) for fag med høy strykprosent.

Læringsmiljø/Fagutvalg: Vi har oppmuntret studentene til å få i stand aktive fagutvalg, der disse har vært passive, og vi har hatt frokostmøter med studentrepresentantene for å utveksle gode ideer til miljøskapende og inkluderende faglig-sosiale tiltak for studentene. Vi har gjennom dette lykkes i å få flere av fagutvalgene til å bli mer aktive og de har hatt flere arrangementer (quiz, filmkveld, fredagsgrøt, m.m.)

3. Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2013 og planer for 2014

Programsensorrapporter: Instituttet har mottatt programsensorrapporter fra Engelsk, Fransk, Russisk og Spansk språk og latinamerikastudium. Disse har vært behandlet av programstyrene og er blitt vedtatt i UUI.

Programevalueringer: Det er laget en plan for programevalueringer og i 2014 står følgende program for tur: Engelsk, Italiensk og Spansk språk og latinamerikastudium.

[1] http://www.uib.no/velgsprak/62102/velg-mellom-ni-spennende-fremmedspr%c3%a5k

4. Aktiviteter i etter- og videreutdanning. Status i 2013 og planer for 2014.

Innenfor etter- og videreutdanning har vi følgende fag: Nettspansk, ENGMAU, tysk og kinesisk. Vi har også fått innvilget midler fra Norgesuniversitetet for å videreutvikle nettbaserte studier i tysk, Digitysk med tanke på oppstart senest høsten 2014.

5. Planer for oppretting/nedlegging av studieprogram og fordeling av studieplasser for 2014

Nedlegging av program: Bachelorprogrammet i språk og interkulturell kommunikasjon tar ikke opp nye studenter høsten 2014 og siste kull vil gå ut våren 2016. Bakgrunnen for nedleggelsen er at NHH valgte å trekke seg ut av samarbeidet og at masterprogrammet TOMT enda ikke er blitt en realitet.

Studieplasser: De 30 studieplassene som SPIK hadde er blitt fordelt på andre program som har gode søkertall.

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Det humanistiske fakultet

Referanse
2014/745-RAL

Dato
07.02.2014

Utdanningsmelding for 2013 fra LLE

Vi viser til brev fra fakultetet om meldinger for 2013. Utdanningsmeldingen for LLE er utarbeidet av undervisningsleder og lagt frem for UUI til vedtak i møte 10. februar. Instituttrådet får utdanningsmelding til orientering. Fag- og programkoordinatorene knyttet til instituttet har sendt innspill til spørsmålene i malen for utdanningsmeldingen.

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak i 2013

1) Ekskursjoner ved flere av fagene ved LLE i 2013 virket integrerende og miljøskapende.
2) Faglunsjer organisert av fagutvalgene virket som velfungerende tiltak i LLEs fagmiljø i 2013.
3) Instituttledelsen og fagmiljøene jobber for å holde nær kontakt med de enkelte fagutvalgene og med det instituttovergripende instituttutvalget.
4) Seminar for den faglige ledelsen 15.4.13: «NOKUT- hvordan skal vi møte dem?» (læringsutbyttebeskrivelser og Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk)
5) I tillegg til tiltak som nevnt over, jobber de ulike fagmiljøene kontinuerlig med kvaliteten på de respektive programmene og fagene.

Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2013

1) LLE konstaterer et ressursproblem ved nordisk som vil resultere i samkjøring av undervisning, se nedenfor.
2) HMS-relaterte mangler i undervisningsrommene (påpekt av lingvistikk- og nordisk-miljøa). Det tar i visse tilfeller uakseptabelt lang tid å få utbedret mangler i undervisningsrom, til tross for at disse er meldt inn, delvis for flere år siden.
3) LLE konstaterer delvis dårlig fremmøte til undervisningen. Dette har ført til en del diskusjoner om innføring av obligatorisk oppmøte.
4) Omfanget av trening i konkret akademisk skriving må vurderes, særlig med henblikk på internasjonal konkurransedyktighet. Det forekommer at studentene har bruk for mer trening i form av skriftlige, vitenskapelige arbeid.
5) På lengre sikt skal også dimensjoneringen av emner vurderes, også med tanke på sammenlignbare internasjonale studieprogram. Få emner med mange studiepoeng kan resultere i at studentene ved LLE ikke får nødvendig bredde i studieprofilen. Store emner gir heller ikke nødvendigvis en større dybde.

Prioritering for 2014

1) BA- og MA-studieprogram ved LLE bør sammenlignes med tilsvarende program ved utenlandske universiteter m.t.p. bruk av ressurser og muligheter for optimering av studiekvaliteten (gjelder særlig punkt 3-5 over). Dette kan skje i samråd med fagmiljø, programsensor og studenter.
2) I flere av emneplanene som er under revisjon planlegges det å innføre obligatorisk oppmøte.

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Telefon 55582400
Telefaks 55589660

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydnesplassen 7
Bergen

Saksbehandler
Ranveig Lote
55582981

3) LLE vil øke sin innsats for å rekruttere høyt kvalifiserte lærere og studenter – både nasjonalt og internasjonalt – ettersom det har stor betydning for vilkårene i studie- og læringsmiljøet.
4) LLE vil gjøre sitt for å balansere innspill i diskusjonen om utformingen av studie-planer. I arbeidet med studie- og emneplaner er det på fakultetsnivået hittil først og fremst de administrative aspektene som gjør seg gjeldende, mens de faglige avveiingene har manglet på dette nivået. Studiestyret kunne til dømes i større grad tas i bruk til diskusjoner om prinsipielle bestemmelser som berører studieplaner.
5) Ettersom ekskursjonene som ble arrangert i 2013 virket vellykede og miljøskapende planlegger LLE å øke den totale potten til ekskursjoner i 2014.

Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2013 og planer for 2014
Vi mangler fremdeles et signifikant antall programsensorrapporter for 2013. Når det gjelder de vi har fått kan vi konstatere at programsensorene har kommet med inspirerende innspill. De blir til dels benyttet allerede nå, under revisjonene av studieprogram og emneplaner. Det er for øvrig for kort tid mellom fristen for årsrapport fra programsensor og fristen for å sende inn emne- og studieplaner til revisjon. Det samme gjelder for emneevalueringene som fagmiljøene utfører selv. Vi kunne tenke oss å forskyve fristen for årsrapport og faginterne emneevalueringer til desember. Vi foreslår også at fakultetet vurderer en noe senere frist for studie- og emneplanendringer. Samtidig kan programsensorene bes om å sende de viktigste merknadene sine i mer uformell form i forkant av årsrapporten, slik at de kan inngå i de aktuelle overveielsene knyttet til program- og emnerevisjoner.

Opprettinger/nedlegginger av studieprogram og fordeling av studieplasser i 2014
Fagmiljøene bak BA i nordisk går inn for å dele programmet opp i tre programmer, dvs. BA i nordisk språk og litteratur, BA i norsk som andrespråk og BA i norrøn filologi.
LLE er i kontakt med fakultetet og programstyrene/programlederne angående bachelorprogrammene i hhv. Retorikk og Kjønnsstudier. Fakultetet har varslet at de vil gjøre rede for Kjønnsstudier og Retorikk i utdanningsmeldingen på fakultetsnivået.

Forslag til fordeling av studieplasser for LLEs studieprogram for studieåret 2014-15 er vedlagt.

Aktivitet i etter- og videreutdanning. Status i 2013 og planer for 2014
LLE planlegger å videreføre sine nåværende EVU-tilbud også i 2014. LLE har fremdeles stor etterspørsel og kvalitet innen etter- og videreutdanning, på kunsthistorie og på språksiden - ved norsk som andrespråk (prisme), Fjernord, norsk for utlendinger - og på Erfaringsbasert master i undervisning med norsk (NORMAU). Samtidig skaper den uheldige nedleggingen av SEVU vedvarende problem fordi oppgaver er flyttet ut til instituttet uten at ressurser har fulgt med. På NORMAU er det også ressursmessige vansker på undervisningssiden, grunnet pålagt undervisning uten kompensasjon som for tiden løses gjennom samordning av undervisning med nærstudenter og fjernstudenter. Det bør gjennomførast ei grundig evaluering av ordninga og deretter vurderast om samkjøringa kan gjerast meir langsiktig.

Med vennlig hilsen

Jens Eike Schnall
undervisningsleder

Ranveig Lote
studieleder

Utdanningsmelding, FoF – 2013

EXAMEN PHILOSOPHICUM - GENERELT

Dimensjoneringa av undervisninga i 2013 var på same nivå som dei siste åra. Dei aller fleste studentane fekk plass på seminarmodellen, men dette kravde ein del ekstrafinansierte seminargrupper frå fakulteta utover ex.phil.-budsjettet. Samla strykprosent for seminarmodell og skuleeksamen var 7 %. All undervisning blei halden på hausten, med unntak av EXPHIL-MNSEM som sidan våren 2013 har hatt undervisning også i vårsemesteret retta inn mot studentar ved biologi og nærliggande program.

Frå same tidspunkt vart dei to emnedelane ved EXPHIL-MNSEM slått saman tilsvarande opplegget som EXPHIL-MOSEM har hatt sidan hausten 2011. Dei emneansvarlege ved dei 4 resterande fakultetsvariantane heldt i 2013 fram sitt arbeid med omarbeiding av opplegga ved seminarmodellen mtp. implementering hausten 2014. Det er no avklart at det frå hausten 2014 vil bli ein samanslått seminarmodell ved EXPHIL-HFSEM, EXPHIL-PSSEM og EXPHIL-SVSEM, medan EXPHIL-JUSEM utsett implementering av eit nytt opplegg til hausten 2015. Moment som kom fram i studentevalueringar og møte med undervisningsstaben blir ivaretatt i denne prosessen.

Instituttet initierte i 2012 prosjektet "Ex.phil. 2.0" gjennom PEK-midlar. Dette arbeidet har fått nye midlar og ein arbeider no med å undersøkje verktøyet «Moodle» til bruk i seminarundervisninga. Frå hausten 2014 vil dette være under utprøving ved EXPHIL-PSSEM.

AKADEMISK SKRIVING - GENERELT

Akademisk skriving har undervisning om hausten og våren. 96 % av studentmassen gjennomfører kurset i løpet av haustsemesteret. Dimensjoneringa av undervisningen har vore uendra. Vidare, dersom dekanatet sitt forslag om å leggje ned emnet blir vedtatt, vil det bli satt ned ei arbeidsgruppe som skal jobbe med å utvikle alternative opplegg som kan ivareta skrivedimensjonen ved studiene.

Strykprosenten for dei 431 studentene som leverte var på 2,6 %.

Det blei gjennomført studentevaluering av emnet hausten 2013.

FAGSTUDIET

Oppfølging av prioriteringar omtalt i utdanningsmeldinga for 2012

Hovudfokus på undervisningssida var evaluering og ev. justeringar av dei reviderte studieprogramma, BAHF-FILO og MAHF-FILO med tilhøyrande emneplanar. På bakgrunn av tilbakemeldingar har me gjort nokre små endringar både på bachelor- og masternivå, først og fremst knytt til arbeidskrav og vurderingsformer.

Ved å synleggjere moglegheita for utveksling både for lærarar og studentar har me i 2013 sett ein auke både for student- og lærarmobilitet

Instituttet sine prioriterte område for 2014

Hovudfokus på undervisningssida vil fortsatt vere evaluering og ev. justeringar av dei reviderte studieprogramma, BAHF-FILO og MAHF-FILO. Tilbakemeldingar så langt (etter møte mellom programsensor og studentar) er eintydig gode. Særleg blir det framheva at oppmøtekrav på seminara på emna på 100-nivå har ein positiv fagleg-sosial funksjon, noko som er heilt i tråd med eitt av instituttet sine satsningsområder.

Instituttet vil i 2014 arbeide for styrking av studentutvekslingen i alle fag/program.

Instituttet vil i 2014 arbeide for styrking av lærarutveksling.

Me fortset arbeidet med å prøve å få lesesalsplassar og samlingsrom for våre bachelorstudentar i Sydnesplassen 12/13.

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak instituttet har hatt særleg merksemd i 2013

Instituttet jobbar vidare med å få ein eigen lesesalsplass for bachelorstudentane. Dette har synt seg som eit særs positivt fagleg-sosialt tiltak for våre masterstudentar.

Me har innført trefftider slik at studentane no har fått meir fastsette og forutsigbare tidspunkt å forholde seg til i samband med kontakt med den vitskaplege staben.

Utfordringar i studiekvalitets- og læringsmiljøarbeidet i 2013

Rekrutteringa til masterprogrammet var for dårleg. Instituttet skal jobbe vidare med saka.

Til tross for svak oppgang er instituttet enno ikkje nøgd med omfanget av studentutveksling. Instituttet skal jobbe vidare med saka.

Det blei, og vil bli jobba vidare med å inkludere våre studentar (særleg frå 200-nivå og oppover) i faglege tilstellingar ved instituttet.

Program- og emneevaluering 2013 og 2014

Bachelorprogram i filosofi (BAHF-FILO) og alle emna under ny struktur blei evaluert i 2013.

Både MAHF-FILO og BAHF-FILO skal evaluerast grundig både på program- og emnenivå gjennom heile 2014. Ei utfordring er at vår programsensor for bachelorprogrammet går av med pensjon våren 2014. Instituttet reknar med å ha ein ny på plass innan haustsemesteret 2014. Me skal også sjå om me kan få ein eigen programsensor for masterprogrammet, ev. vil me nytte den same for både BAHF-FILO og MAHF-FILO.

Planar for oppretting/nedlegging av studietilbod

Instituttet har ingen planar om korkje å opprette, eller legge ned studieprogram.

Allokering av studieplassar/opptaksrammer for 2014

Opptaksrammer for masteropptaket

MAHF-FILO: 10 (Programmet har potensielt større kapasitet, og kan ta opp fleire om det melder seg kvalifiserte kandidatar).

Opptaksrammer for bachelor/lågare grad

ÅRHF-FILO: 10

BAHF-FILO: 40 (Programmet har potensielt større kapasitet, og kan ta opp fleire om det melder seg kvalifiserte kandidatar).

Etter- og vidareutdanning

For FoF er det naturleg å tilby eit etter- og videreutdanningstilbod innanføre anvendt etikk, spesielt for helsearbeidere. Vi har ekspertise både i etisk teori, anvendt etikk, og helsetjeneste-etikk. Vi har også kompetanse i forskningsetikk, ikkje minst i ei forventa tilsetting av ein ny person. Eit anna område vil vere etikk og policy-analyse retta mot sakshandsamarar på ulike nivå, men det vil vere eit meir langsiktig prosjekt.

Utdanningsmelding 2013 for Griegakademiet – Institutt for musikk

Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014.

- Instituttet har hatt oppfølging av den eksterne evalueringsrapporten fra 2010. I løpet av våren 2013 ble skisseprosjektet for Nygårds skole ferdigstilt. Instituttledelsen er i dialog med universitetets ledelse for å drøfte veien videre og lage en milepælsplan for nødvendige vedlikeholds- og oppgraderingstiltak i nåværende bygninger. Hva som skjer videre med hensyn til lokaler har stor betydning for undervisning, prosjekter og generelle muligheter for både drift og videreutvikling på instituttet.

- Det har vært et ønske om å opprette studieretning jazz på masternivå. Muligheten for et slikt tilbud kan antagelig realiseres i og med at fagmiljøet på jazz fra januar 2013 fikk tre faste vitenskapelige stillinger. Det vil arbeides videre med planene, og tilbudet kan tidligst lyses ut for studieåret 2015.

- Søkingen til utøvende studier på instrumentdisipliner med svak rekruttering er stadig et problem, og det er viktig for hele instituttet at søkingen på strykeinstrumenter tar seg opp. Instituttet har inngått et samarbeid med Universitetet i Stavanger og Universitetet i Agder gjennom ensemble Bjerksted (1B1), knyttet til strykeropplæring. Dette ser ut til å ha god effekt.

- De viktigste videregående skolene i regionen med musikk, dans, drama-linje oppsøkes på høsten, og instituttet arrangerer Åpen Dag på høsten for videregående skoler. Det samme gjelder viktige folkehøgskoler, som Manger, Toneheim, Viken og Trøndertun. Vi ser ellers at økt internasjonal aktivitet har betydning for søkingen på enkelte instrumentdisipliner. Det er derfor viktig å fortsette det internasjonale samarbeidet, og også få kvoteplasser.

- Opptak til BAHF-MUVI er utsatt til høst 2015. Dette fordi hverken de vitenskapelige eller administrative ressurser er på plass. Instituttet må prioritere å ansette i den vakante førstestillingen i musikkvitenskap. Forrige utlysning var mislykket og stillingen er nå utlyst igjen.

- Det humanistiske fakultet er inne i en prosess med å omstrukturere førstesemester. Eventuelle endringer må drøftes internt og følges nøye, da dette kan berøre studieplaner i musikkvitenskap og musikkterapi.

- Instituttet har hatt flere sykemeldinger, oppsigelser og naturlige avganger i 2013 og tidlig i 2014, både på faglig og administrative side. Det er viktig å få ansettelser i disse stillingene så snart som mulig da bemanningssituasjonen medfører stort arbeidspress, spesielt mht. studieadministrasjon.

- Det er opprettet programutvalg på både MAHF-INMUT og utøvende studier. For BAHF-MUS og MAHF-MUUT er det et felles programutvalg.

- Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak instituttet har hatt særlig oppmerksomhet om i 2013

- Stor revisjon av studieplan og emnebeskrivelser på BAHF-MUS med innføring av utøvende støttedisiplin for 3. og 4. studieår, samt oppretting av nye valgemner på 10 stp. Dette har vært gjennomgående arbeid i 2013, vedtatt i UUI januar 2014. Implementeres høst 2014. Arbeidet er en videreføring av omstruktureringen som ble igangsatt i 2012 (?)

- Studieplanendringer på BAHF-MUS studieretning tradisjonsmusikk, hvor ny oppbygging nå er tilpasset strukturen på BAHF-MUS og hardingfelebygging er opprettet som valgbare emner.

- Nytt åpent emne MUV280 Popular Music Studies ble undervist i første gang høst 2013. Rekruttering til emnet var svak, emnet må markedsføres bedre.

- Det har vært diskutert utvekslingsmuligheter for studenter på MAHF-INMUT. Status er at dersom studentene ønsker å dra på utveksling, står de fritt til dette, men studentene får ikke spesifikt tilbud om musikkterapiemner. Studentene oppfordres til å reise på de avtalene som UiB allerede har, noe fagmiljøet stiller seg positive til.

- Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2013
- Det er behov for å videreutvikle rutiner for emneevaluering, spesielt på BAHF-MUS.

- Det er behov for flere valgemner i BAHF-MUS. Det er viktig at fagmiljøet kommer med forslag og utvikler nye valgemner i samarbeid med studieadministrasjon og faglig ledelse.

- Det fysiske læringsmiljøet på Nygård skole byr på mange utfordringer. Det er for få og dårlige rom til mye av undervisningen og den utøvende virksomheten blant studentene (lydlekkasje, akustikk, luftkvalitet, dårlig renhold o.l.).

- Nygård skole tilfredsstiller på ingen måte kravet om universell tilgjengelighet. Det er store problemer med adkomst for studenter med ulike typer funksjonshemming, og rullestolbrukere har store problemer med adkomst til både bygg og de ulike undervisningsrommene.

- Instituttets behov for leie av kulturskolens lokaler må utredes, da musikkterapiundervisningen er avhengig av disse støttelokalene.

- Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2013 og planer for 2014
- Programevaluering av både BAHF-MUS og MAHF-INMUT er kommet godt i gang, og programsensorenes første delrapporter ble lagt fram høsten 2013. Det forventes at andre rapport for hvert av disse studieprogrammene foreligger i løpet av 2014.

- Det er ikke opprettet programsensor for PPU-MUS. Det vil prioriteres å få oppnevnt en programsensor tidlig i 2014.

- Planer for opprettinger/nedlegginger av studieprogram og fordeling av studieplasser for 2014
- Instituttet planlegger å tilby EVU- emner i Skolekorpsledelse og Suzukimetodikk for fiolin med oppstart høst 2014 eller vår 2015. Tilbudene har vært diskutert med eksterne samarbeidspartnere som Norges Musikkorps Forbund og Bergen Kulturskole.

- Første opptak til BAHF-MUVI (12 studieplasser) er utsatt til høst 2015.

UNIVERSITETET I BERGEN
Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK)

3. mars 2014

Saksnummer: 14/745

Til HF-fakultetet

UTDANNINGSMELDING FRA SKOK

SKOK har fra og med høsten 2012 hatt det faglige ansvaret for de to obligatoriske kjønnsemnene (KVIK101 og KVIK201) i BAHF-KJØNN, Bachelorprogrammet i kjønnsstudier, samt det faglige ansvaret for koordineringen av programmet. Vi arbeider kontinuerlig med å forbedre studiekvaliteten for emnene og for programmet som helhet.

Studieprogramevaluering
BAHF-kjønn blir evaluert av programsensor Anne-Birgitte Rønning. Rapporten for 2013 omhandler strukturen til programmet som helhet. Her påpekes det at tilbudet i rene kjønnsemner er lite og at programmet mangler en sammenbindende begynnelse og slutt. Vi prøver å imøtekomme rapporten med å opprette et nytt innføringsemne, KVIK100 (10 stp.), som skal holdes i førstesemester. I tillegg har vi opprettet et nytt emne KVIK206 ("Specialism in Gender Studies"), et fordypningsemne som utvider den rent kjønnsteoretiske porteføljen med 15 stp (dog ikke obligatorisk).

Planer for oppretting/nedlegging av studieprogram
I tråd med evalueringsrapporten mener også de faglige ansvarlige og ledelsen ved SKOK at det er mange utfordringer knyttet til dette programmet. Ikke minst har den tverrfaglige strukturen skapt organisatoriske utfordringer, i tillegg til at faglig og administrativt ansvar er fordelt mellom hvv. SKOK og LLE. I den siste tiden har det foregått uformelle samtaler med fakultetsledelsen ved HF om en restrukturering av tilbudet. Restruktureringen innebærer at programmet erstattes med emnepakker som kan være et tilbud til alle studenter ved UiB og vil kvalifisere studentene til mastergradsstudier innen kjønn ved andre læresteder. Disse emnepakkene må være på plass før programmet opphører, og det er dessuten viktig at alle prosedyrer følges ifm. den formelle nedleggingen av programmet. Dette arbeidet må foregå som et samarbeid mellom fakultetet, LLE og SKOK.

Planer og prioriteringer for 2014
Ang PSANA-emnene som til og med høsten 2013 har vært ivaretatt av Kjell Soleim, ønsker SKOK å overta det faglige ansvaret for disse. Vi betrakter det som en viktig oppgave for hele

Gateadresse:	Postadresse:	Telefon:	Telefax:
Allegt. 34	Postboks 7805 5020 BERGEN	Ekspedisjon 55582471 Kontorsjef 5558 2847	55589664

UiB å ivareta dette faglige tilbudet, og viser for øvrig til vårt brev om disse (se egen forsendelse, sak 14/2653).

SKOK har også planer om mulige studieemner innen kjønnsfeltet med fokus på praktiske anvendelser og/eller «transferable skills». Disse planene kan tenkes realisert på mange måter, innen ulike nivåer, og eventuelt også som etter- og videreutdanningsemner.

Vennlig hilsen

Gaudencia Mutema
Fung. senterleder

Signe Solberg
Administrasjonssjef

Gateadresse:	Postadresse:	Telefon:	Telefax:
[...]	[...]	[...]	[...]

UNIVERSITETET I BERGEN
Senter for vitenskapsteori

Til Det humanistiske fakultet

Ref. 14/745 Dato 04.03.14

UNDERVISNINGSMELDING FRA SVT - 2013

Faste og midlertidige ansatte ved SVT bidrar med ulike enkeltbidrag til emner i flere fagmiljøer og flere fakulteter. Dette anser vi som viktig ift senterets tverrfaglige profil og ift kontaktnettet ved UiB.

SVTs egen undervisingsportefølje omfatter de såkalte «Dannelses-emnene», som SVT startet i 2010 som en prøveordning. Disse emnene er så langt et vellykket eksperiment av pedagogisk og faglig art i samarbeid med alle fakulteter ved UiB. I 2012 besluttet Universitetsstyret å tilby Dannelsesemnene på permanent basis på bachelornivå (200-nivå) for alle fakulteter ved UiB. Ansvaret for disse kursene ble lagt til SVT.

Hvert Dannelsesemne gir 5 studiepoeng og det tilbys to emner per semester, over varierende temaer knyttet til store samfunnsutfordringer. Kursene er ikke bare tverrfaglige, men også tverrfakultære i den forstand at de alltid henter inn fageksperter fra ulike fakulteter i tillegg til SVTs undervisningsansvarlig. I 2012 hadde emnene 68 beståtte eksamener og en studiepoengsproduksjon på 340 stp. Koordineringen med forelesere fra andre fakulteter og utformingen av de varierende studietilbudene krever arbeidsintensive forberedelser. Tenkningen bak Dannelsesemnene ble også videreutviklet i en SFU-søknad tidligere i år, som dessverre ikke fikk finansiering. Vi vil imidlertid arbeide videre med disse ideene på sikt. Utover dette er det også en rekke andre undervisningstilbud der SVT har fått en sentral rolle. Mens mange av de nevnte tilbudene ikke bygger på skriftlig nedfelte forpliktelser for SVT, står studietilbudet i nanoteknologi i en særstilling idet UiBs nano-programmer bygger på et prinsipp om tverrfaglighet der nanoetikk skal inngå både i bachelorgraden og mastergraden. Som eneste fagenhet ved UiB med forskningsbasert kompetanse i nanoetikk, ble SVT derfor bedt om å bidra fast inn i NANO100 og videre om å drifte emnet NANO310 Nanoetikk (5 studiepoeng). Vi har gjentatte ganger tatt opp med MN-fakultetet og Studieadministrativ avdeling det faktum at det mangler finansieringsmodell og endog finansiering av dette emnet, som vi av hensyn til studentene likevel har undervist – vederlagsfritt.

Det er også flere andre undervisningsopplegg der elementer av vitenskapsteori gjerne bygges inn og der SVT bistår med faglig kompetent undervisning. Dette gjelder i særlig grad undervisning på MN (for eksempel MOL270 og GEOF301), SV (f.eks. GEO308) og PsykFak

Senter for vitenskapsteori
Telefon 55 58 27 05
Telefaks 55 58 96 64

Postadresse
UiB, SVT
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Allegt. 34
5007 Bergen

Saksbehandler
Signe Solberg
55 58 28 47

(for eksempel Mastergradsstudiet i barnevern). Det anslås at MN-undervisningen alene, utover ph.d.-kurs, i 2012 kom på ca. 320 timer.

Vennlig hilsen

Matthias Kaiser
Senterleder

Signe Solberg
Administrasjonssjef

UNIVERSITETET I BERGEN
Det humanistiske fakultet

Griegakademiet - Institutt for musikk
Institutt for fremmedspråk
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Senter for vitenskapsteori
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Referanse	Dato
2014/745-UNU	22.01.2014

Vedrørende meldinger 2013

Vi viser til brev av 20.01.14 om forskningsmelding, forskerutdanningsmelding og utdanningsmelding 2013.

Vi tolket brevet fra Universitetsdirektøren slik at hver melding kunne være på inntil 6 sider. Vi har nå vært i kontakt med Universitetsdirektøren og fått avklart at de tre meldingene **til sammen** ikke skal overstige 6 sider.

Bakgrunnen for dette er at rektoratet har vært opptatt av å redusere rapporteringen. Dette innebærer at dokumentene i liten grad kan være beskrivende, men må fokusere på de viktigste utfordringene.

Vi vil derfor presisere at meldingene fra grunnenhetene må være svært kortfattede (1-2 sider per melding), og at det er viktig at en konsentrerer seg om de punktene som er angitt i malen vedlagt brevet av 20.01.14.

Vennlig hilsen

Trine Moe
fakultetsdirektør

Unni Karin Utvik
rådgiver

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det humanistiske fakultet
Telefon 55589380
Telefaks 55589383
post@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Harald Hårfagresgt. 1
Bergen

Saksbehandler
Unni Karin Utvik
55582060

UNIVERSITETET I BERGEN
Det humanistiske fakultet

Institutt for fremmedspråk
Griegakademiet - Institutt for musikk
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Senter for vitenskapsteori

Referanse	Dato
2014/745-UNU	20.01.2014

Forskningsmelding, forskerutdanningsmelding og utdanningsmelding 2013
Fakultetet har mottatt brev fra Universitetsdirektøren om meldinger for 2013 (sak 13/13748).

Det er lagt opp til en forenkling av de ordinære meldingene. Dette innebærer at fakultetets tre meldinger til sammen ikke bør overstige 18 sider.

Med bakgrunn i dette ønsker fakultetet at grunnenhetene utarbeider kortfattede meldinger med utgangspunkt i vedlagte spørsmål.

Fakultetets frist for oversending av forskningsmelding, forskerutdanningsmelding og utdanningsmelding til Universitetsdirektøren er 01.04.13. Meldingene må derfor behandles av fakultetsstyret i møte 25.03.14.

Grunnenhetenes frist for oversending av meldingene til fakultetet: **01.03.14**.

Vennlig hilsen

Trine Moe
fakultetsdirektør

Unni Karin Utvik
rådgiver

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det humanistiske fakultet
Telefon 55589380
Telefaks 55589383
post@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Harald Hårfagresgt. 1
Bergen

Saksbehandler
Unni Karin Utvik
55582060

Vedlegg

Mal for meldinger:

Punktene nedenfor angir områder som skal omtales i meldingene. Samlet lengde for meldingene skal ikke overstige 6 sider. Frist for innsending er 1. april 2014.

Utdanningsmelding:

- Oppfølging av prioriteringer omtalt i utdanningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014.

- Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak fakultetet har hatt særlig oppmerksomhet om i 2013

- Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet i 2013

- Studieprogramevalueringer. Gjennomføring i 2013 og planer for 2014

- Planer for opprettinger/nedlegginger av studieprogram og fordeling av studieplasser for 2014

- Aktivitet i etter- og videreutdanning. Status i 2013 og planer for 2014

Forskerutdanningsmelding

- Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskerutdanningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014

- Forholdet mellom forskerutdanning og forskningssatsninger ved fakultetet – vurdering

- Gjennomstrømning - vurdering og behov for tiltak for å forbedre denne

- Underkjenning - vurdering og behov for tiltak

- Veilederopplæring - vurdering av situasjon, effekter og behov

- Kvalitetssikring av forskerutdanning -- vurdering av situasjon og behov

Forskningsmelding:

- Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskningsmeldingen for 2012 og planer og prioriteringer for 2014.

- Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunns- og næringsliv - lokalt, nasjonalt og internasjonalt

- Arbeid for å styrke forskningsledelse, organisering og strategisk planlegging

- Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger (pågående og planlagte)

- Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå II

- Kort omtale av arbeid for mobilisering og økt deltakelse i Horizon2020 og annen ekstern finansiert virksomhet

- Oppfølging av fagevalueringer fra 2013

UNIVERSITETET I BERGEN
Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK)

Bergen 24.3.14

Til
- ledelsen ved Det humanistiske fakultet
- Fakultetsstyret

Vedr. Utdanningsmeldingen for HF (Fakultetsstyresak 20/14) og planen om å legge ned Bachelorprogrammet i kjønnsstudier

Vi vil med dette melde om at SKOK-styret og fungerende senterleder mener det er for tidlig å melde inn at man ønsker å legge ned Bachelorprogrammet i kjønnsstudier, slik det står i forslaget til Utdanningsmelding fra Det humanistiske fakultet.

SKOKs styre er sammensatt av representanter fra fire fakulteter, ansatte-representant og studenter, og det er nedsatt av Universitetsstyret. SKOK-styret har etter at HFs forslag til utdanningsmelding er blitt kjent, fattet følgende enstemmige vedtak:

> *"SKOKs styre går i mot nedlegging av Bachelorprogrammet i kjønnsstudier. SKOK vil i samråd med deltakende fagmiljøer og fakulteter innen 31.12.14 evaluere innhold, organisasjon og drift av dette flerfaglige og flerfakultære studieprogrammet." (SKOK-styresak 14/17: Studietilbudet i kjønn ved UiB)*

SKOKs styre rår til at deltakende fakulteter og fagmiljøer i løpet av vår og høst 2014 går gjennom alle sider ved programmet med åpning for flere veier å gå på lang sikt. Her kan nedlegging være ett valg, men også nyorientering, større og bredere satsning enn i dag, og annet. Det vil også være viktig å ta hensyn til rektoratets varslede satsninger på tverrfakultære/tverrfaglige programmer ved UiB.

Bachelorprogrammet i kjønnsstudier har et betydelig frafall, og det foreligger flere analyser som viser at programmets organisering gjør det vanskelig å drifte dette som et vanlig studieprogram. Det kan være at UiBs studietilbud innen kjønn på sikt vil finne andre organiseringsformer, men dette kan først skje når utfordringer, behov og muligheter er tilstrekkelig analysert. Per i dag er kunnskapsgrunnlaget for svakt.

Samtidig er vi i den gunstige situasjonen at interessen for selve kjønnsforskningsemnene er meget stor blant studentene. Et betydelig antall studenter tar eksamen i enkeltemner.

Viktige momenter i saken (ikke-prioritert rekkefølge).

1) SKOK, HF og UiB bør sikre en grundigere saksgang siden programmet er så komplekst organisert: Vi vil sterkt tilrå at en beslutning om å legge ned dette studieprogrammet hviler på et mer solid grunnlag enn det som har vært mulig å etablere til nå.

Gateadresse:	Postadresse:	Telefon:	Telefax:
Allegt. 34	Postboks 7805 5020 BERGEN	Ekspedisjon 55582471 Kontorsjef 5558 2847	55589664

Dette bachelorprogrammets komplekse organisering tilsier at man bør gå langsommere fram. (Til orientering, kort om den komplekse organiseringen: Det faglige ansvaret for to sentrale emner i programmet ligger ved SKOK, leder for programstyret er tilknyttet SKOK, men emnene og programmet ligger formelt innunder Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (LLE). Imidlertid er det en rekke andre emner fra andre fagmiljøer som også inngår, og programmet har et tverrfakultært programstyre. Vedtak om programmet bør forankres blant fagansvarlige, i programstyret, og i SKOK-styret.)

Spørsmålet om nedlegging ble første gang tematisert for SKOK-ansatte så sent som primo i februar i år, da leder for programstyret, Kari Jegerstedt, ble innkalt til møte med dekanatet ang. sammensetningen av programstyret. I samme møte ble spørsmålet om nedlegging også tatt opp. Denne korte perioden illustrerer at de involverte fagmiljøene har hatt svært liten tid til å belyse og vurdere spørsmålet om nedlegging vs andre alternativer. Både Jegerstedt og programstyret har understreket betydningen av at saken må behandles på forsvarlig og tilstrekkelig måte, at dekanatet må involvere både SKOKs leder og styre i dette arbeidet, siden det er de som har den øverste myndighet fra SKOK i denne saken. HF har ikke formelt orientert noen på SKOK, ei heller programstyret eller SKOKs styre om at HFs utdanningsmelding inneholder et punkt om å legge ned bachelorprogrammet.

Spørsmålet om nedlegging av dette flerfakultære bachelorpgrammet har altså *ikke* vært drøftet eller luftet i styret for SKOK før HFs forslag til utdanningsmelding ble formulert. Saken ble luftet i studieprogrammets programstyre, men ikke på en måte som gjorde klart at et forslag om nedleggelse var på trappene. I SKOKs utdanningsmelding pekes det på at nedlegging kan være et alternativ dersom tilfredsstillende emnepakker er vedtatt etablert. Men det pekes også på betydningen av at alle prosedyrer følges korrekt i forbindelse med en slik prosess. Senterets utdanningsmelding har ikke vært behandlet i SKOKs styre. Et bakteppe her er at SKOK sto uten styre i perioden 1.august-1.desember 2013 fordi Universitetsstyret ikke fikk nedsatt et nytt da foregående periode gikk ut, til tross for saksforberedelse fra SKOK. Videre rundet tidligere leder, professor Ellen Mortensen, av sitt 8-årige åremål uten at prosessen med etterfølger var sluttført. Høsten 2013 og fram til 1.5.2014 har SKOK en vikar ansatt for Mortensen i en deltidsstilling. De organisatoriske rammene rundt programmet har med andre ord ikke vært optimale for langsiktige, strategiske vurderinger.

2) Alternativer til et studieprogram bør utredes grundigere før programmet planlegges nedlagt. Såkalte emnepakker er ikke uproblematiske som alternativ til et tilrettelagt BA-program. Emnepakker er så vidt vi forstår ikke synlige for studentene når de søker seg til UiB gjennom Samordna opptak. Hensikten med emnepakker vil i denne saken være at BA-studenter kan oppnå dobbelspesialisering og slik være sikret et tilstrekkelig opptaksgrunnlag til MA-studier innen kjønn ved andre læresteder. For at en ordning med emnepakker skal fungere slik, er man avhengig av at det er opprettet gode informasjonsrutiner, at synlighet ved opptak og på vitnemål er sikret, og at søknadsgrunnlag til MA-studier ved andre institusjoner er utredet.

3) Betydningen av å legge til rette for opptak til masterprogram i kjønnsstudier ved andre læresteder: For UiB er det også et strategisk aspekt ved å sikre at våre studenter kan oppnå et tilstrekkelig opptaksgrunnlag til MA-studier andre steder. Kjønnsforskning er et voksende fagfelt internasjonalt, og UiB vil profittere på at vi kan tilby våre BA-studenter et fullverdig studium innen kjønn på BA-nivå. Igjen vil vi påpeke at disse forholdene bør være bedre utredet før man kan planlegge nedleggingen av programmet.

4) Frafall og mobilitet er et komplekst felt som for bachelorprogrammet i kjønnsstudier sin del ikke er ferdig utredet. UiB har i flere år brukt ressurser på å analysere utfordringene knyttet til frafall og mobilitet. Alle er enige i at bachelorstudenter skal få endre retning i studiene, det er oftest unge personer det er snakk om. For UiB er det best om de som endrer retning, går til andre UiB-programmer. Så å si alle bachelorprogrammer på UiB har frafall og mobilitet som alvorstunge diskusjonstema, noen med nedleggelsesspøkelset hengende over seg, og en rekke tiltak er innført og diskutert uten at noen har greid å finne en trylleformel. Bachelorprogrammet i kjønnsstudier har ennå ikke fått nok oppmerksomhet og støtte til en fundamental gjennomgang utover det de fagansatte med lite spillerom har hatt mulighet til å gjennomføre. Det å planlegge å legge ned programmet på grunn av frafall og mobilitet, vil være å gå for fort fram.

5) Kommende nye aktører bør få delta i slike langsiktige strategiske vurderinger og valg. Fra 1. juni 2014 får SKOK ny senterleder og dessuten et nytt styre fra 1. august 2014. Dette vil bety nye blikk og ideer til hvordan et slikt tverrfakultært program kan se ut både når det gjelder innhold, struktur og drift. Et moment her er også at SKOKs nye leder har sin faglige hovedforankring i samfunnsvitenskapelige fag, noe som også innebærer fra SV-fag mer enn HF-fag (få inn at dette er nytt).

6) Vurderingen av et tverrfakultært bachelorgrogram bør skje i lys av UiBs kommende strategiarbeid. I år vil UiB-ledelsen starte arbeidet med å utvikle en ny langsiktig strategi for UiB fra og med 2016, hvilket innebærer en invitasjon til grunnmiljøer om også å tenke langsiktig. Her er det ikke utenkelig at profilen til bachelorprogrammet i kjønnsstudier nettopp blir etterspurt - heller enn det motsatte. I tillegg har rektoratet uttalt en vilje til å støtte opp om tverrfaglige og tverrfakultære satsninger, hvilket også peker i retning av at saken trenger å bli grundigere belyst, enn det nå har blitt.

Arbeidet framover

Det bør nedsettes en bredt sammensatt komite, med både administrativt og vitenskapelig ansatte. SKOKs styre vil nedsette en slik komité snarest mulig, og se til at arbeidet kommer i gang i løpet av vår 2014. Arbeidsgruppen må utrede alle forhold ved utviklingen av emnepakker, eventuelt også et årsstudium. Arbeidsgruppens oppgave blir også å kartlegge administrative rutiner og konsekvenser knyttet til ulike organiseringsformer. Gruppen må også reflektere inn det pågående evalueringsarbeidet som er/blir utført av oppnevnt porgramsensor. Hennes grundige arbeid er verdifullt materiale i den videre utredningen omkring UiBs studietilbud innen kjønn.

På denne bakgrunnen anbefaler SKOK og SKOKs styre om at Fakultetsstyret vedtar å ta ut formuleringene om å bygge ned Bachelorprogrammet i kjønnsstudier fra Utdanningsmeldingen.

Med hilsen

Norman Anderssen	Gaudencia Mutema	Signe Solberg
Styreleder	Fungerende senterleder	Administrasjonssjef

Gateadresse:	Postadresse:	Telefon:	Telefax:
[…]	[…]	[…]	[…]